

JAARVERSLAG 2019

BEELD EN GELUID

MEDIA & IDENTITEIT

DUTCH MEDIA WEEK

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
Dashboard	34
Bericht van de Raad van Toezicht	42
Bestuursverslag	48
Taken en financiering	48
Bestuur en organisatie	49
Financieel resultaat	49
Verantwoording bestedingen en prestaties BIS en erfgoedwet	50
Toepassing van de codes	52
Risicomanagement	53
Jaarrekening 2019	56
Balans per 31 december 2019	58
Staat van baten en lasten 2019	59
Uitgangspunten en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	62
Vergelijkende cijfers	66
WNT-verantwoording 2019	67
Overige gegevens	69
Resultaatbestemming	69
Verklaring Raad van Toezicht	70
Controleverklaring	71
Bijlagen	75
Overzicht additioneel gefinancierde activiteiten en projecten	76

ter is
maar
één

TOP 2000 CAFÉ

Best bezochte event in 2019

VOORWOORD

BETER EN GEDURFDER: BEELD EN GELUID DE TIJD VOORUIT

Op 6 november 1919 vond de eerste publieke radio-uitzending in Europa plaats. De Nederlandse uitvinder en radiopionier Hanzo Idzerda zond op die dag vanaf de Beukstraat te Den Haag zijn eerste, letterlijk wereldberoemde, Radio Soirée-Musicale uit. Nederland was het eerste Europese land waar je als publiek naar een radioprogramma kon luisteren! Met deze uitzending legde Idzerda de basis voor het begin van ons omroepbestel en de rijke omroepgeschiedenis die ons land kent.

En dat geldt niet alleen voor ons land. Idzerda's actie zou mede leiden tot de oprichting van de BBC. Zijn uitzending was wereldwijd een toppunt van innovatie, zowel in techniek als in entertainment. Maar het was vooral gedurfd. Gedurfd, omdat tot die tijd niemand het lef had om dit te doen. En beter. Beter dan wat er tot dan toe was voor wie een radio bezat. Het is om die reden dat Beeld en Geluid Idzerda's heldendaad in 2019 centraal stelde in haar jaarprogrammering.

Samen met vele (programma)partners, van NPO, NTR, RNW tot Spotify en Frits Spits werkten wij toe naar "Honderd jaar radio". Beeld en Geluid vormde niet alleen het clubhuis maar ook de motor voor vele inspirerende en nieuwsmakende activiteiten rondom de viering van deze, voor de omroepindustrie, zo belangrijke gebeurtenis. Het was ook meteen een prachtig voorbeeld van het programma "Beter en Gedurfd" dat wij in 2019 startten om onze interne organisatie te vernieuwen, ondernemender en sterker te maken. Beeld en Geluid is de enige plek in Nederland die die wereld van de media – en wat ze met ons doen – centraal stelt. Als kennisinstituut dat tot de wereldtop behoort, als omvangrijk media-archief en als veelbezocht museum. Een museum dat op het punt staat zich geheel te vernieuwen.

Naast het creatief uitdragen van onze beroemde historische mediacollectie, bouwen we aan een inspirerende plek waar jong en oud op een unieke manier ervaart wat media daadwerkelijk met ons doen. Onder invloed van de vele ontwikkelingen in het medialandschap moet Beeld en Geluid daarom niet alleen met de tijd mee, maar vooral ook de tijd vooruit zijn. Om dat te kunnen moet je weten wat er speelt in je omgeving. Het betekent werken aan een betere band met alle stakeholders, partners, klanten, bezoekers en ieder die met Beeld en Geluid te maken krijgt.

In 2019 versnelden we het vernieuwingsprogramma dat raakt aan alle onderdelen van het instituut: het verbreden van de collectie, een krachtiger maatschappelijke positie (waaronder het nieuwe museum, een nieuw aanbod voor scholen, en samenwerkingen met vele culturele en niet-culturele instellingen in het land), een steviger band met (nieuwe) mediamakers en journalisten en een actieve relatie met het publiek.

Zo groeien we van een organisatie op zekere afstand naar een aansprekende, creatieve en ondernemende partner. Een teamgenoot die met en voor haar gebruikers het vuur uit de sloffen loopt en wanneer nodig op een gedurfde manier de leiding kiest. Dat heeft in 2019 al meteen geleid tot veel meer nationale en internationale samenwerkingspartners en projecten. Want inmiddels participeren de BankGiro Loterij, Gemeente Hilversum, het Mondriaan Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, VOGIN-fonds, SIDN-fonds, het Stadsfonds Hilversum en onze technologiepartners Redrum, Kiss the Frog en Elastique al met (in-kind) bijdragen aan verschillende projectonderdelen van deze brede vernieuwing.

Er kwamen meer bezoekers, het gebruik van ons archiefsysteem DAAN steeg en het vernieuwde onderwijsplatform 'Beeld en Geluid op school' vond gretig aftrek. Daarnaast gingen we een unieke samenwerking aan met het Museum voor Communicatie in Den Haag dat eind 2019 werd omgedoopt tot Beeld en Geluid Den Haag. En dit zijn slechts een paar feiten: veelvuldig diende ons huis als verzamel- en broedplaats voor velen. In dit jaarverslag leest u daar meer over.

Maar 2020 is alweer begonnen en het werk is nooit af. Gelukkig maar. Het raakt aan de tekst van de begintune van de eerste uitzending van Idzerda "Turf in je ransel" de beroemde grenadiersmars. Een deel van de tekst luidt "Turf in je ransel, Strozak is geen mode meer. Turf in je ransel, Flink je kop op, deze keer". En zo is het. Met flink de kop op zijn wij al aan 2020 begonnen, de tijd vooruit: Beter en Gedurfder.

Met grootse groet,

Eppo van Nispen tot Sevenaer

Directeur Beeld en Geluid

ONZE VERNIEUWINGSLIJNEN

Beeld en Geluid is niet langer alleen het 'media-archief', het 'kennis-Instituut' of de 'locatie voor een leuk gezinsuitje', maar ontwikkelt zich tot een inspirerende, creatieve en toegankelijke ontmoetingsplek waar de media centraal staan. Hiertoe zijn vier vernieuwingslijnen ontwikkeld voor de komende jaren:

Bijeenkomst 50 jaar Marokkanen

BEELD EN GELUID VERNIEUWT ZICH DOOR VERSTERKING VAN ZIJN MAATSCHAPPELIJKE EN ECONOMISCHE POSITIE

Technologie en de komst van sociale media hebben ervoor gezorgd dat het publiek niet meer mét media leeft maar in de media. Men leest het laatste nieuws op de smartphone, checkt berichten en het weer, post een update op Facebook of Instagram, vermijdt de files dankzij een online navigatiesysteem of valt in slaap met de meditatie-app. Media zijn er altijd en overal. Men bevindt zich in een voortdurende stroom aan berichten, informatie, nieuws. In woord, beeld, geluid. Van berichten die ongericht de wereld in worden geslingerd tot social mediaposts gericht aan jou persoonlijk. Openbaar en privé lopen in elkaar over. Het onderscheid tussen wat echt is of niet, wat betrouwbaar is of niet wordt voor burgers en professionals steeds moeilijker. Essentieel hierbij is dat iedereen in staat wordt gesteld zich altijd goed geïnformeerd weet, met toegang tot zoveel mogelijk perspectieven, ook cultureel. Mediawijs zijn en handelen is hierbij een essentieel aspect van het dagelijks leven geworden, voor alle burgers maar ook voor overheden en bedrijven. Beeld en Geluid ontwikkelt, als nationaal clubhuis mediawijsheid, in gezamenlijkheid met de bibliotheken in Nederland brede publieke toegang tot zijn collecties alsmede tot de daarbij horende educatieve programmering. We realiseren dit samen met bestaande en nieuwe publieke en private partners.

Labyrint Hilversum

BEELD EN GELUID VERNIEUWT ZICH DOOR VERSTERKING VAN DE RELATIE MET MAKERS

De huidige collecties van Beeld en Geluid zijn het product van vele makers. Deze makers vormen een essentiële groep stakeholders voor Beeld en Geluid. Het verbreden van de collecties van Beeld en Geluid betekent ook het ontwikkelen en onderhouden van relaties met veel nieuwe, vaak ook jonge makers, alsmede makers in opleiding. Makers ook die de veelvormigheid van perspectieven in de media representeren. Tevens zullen we ervaren bestaande makers, nauw verbonden met de collecties van Beeld en Geluid, samenbrengen met deze nieuwe generaties van makers, teneinde vernieuwing te bevorderen. Op deze wijze draagt Beeld en Geluid bij aan het vernieuwen en verhogen van de kwaliteit van de productie van audiovisuele media in Nederland, waarbij de rol van erfgoed en bestaande kennis is geborgd. Tevens kan op deze wijze de breedte en diepte van de collecties beter getoond worden.

Familiefestival tijdens Dutch Media Week

BEELD EN GELUID VERNIEUWT ZICH DOOR VERSTERKING VAN DE RELATIE MET HET PUBLIEK

Burgers en media staan in een nieuwe verhouding tot elkaar, waarbij het publiek nadrukkelijk medebepaler is geworden, zowel in positieve als negatieve zin. Beeld en Geluid betreft daarom het publiek nauwer bij zowel programmering als bij collectionering. Beeld en Geluid zet daartoe ook in op de kennis en capaciteiten van het publiek. We vragen naar de favoriete Netflixserie, Spotifyplaylist, E-sport wedstrijd, vlogger, nieuwste cameratool, coolste montage app of decorstuk. En we willen graag weten waarom. Zo ontwikkelen we nieuwe selectiecriteria in samenspraak met het publiek en bouwen we aan een herkenbare nationale mediacollectie. Hierbij is inclusiviteit een belangrijk criterium. Met behulp van lerende algoritmes bouwen we aan een nieuwe ranglijst om te bepalen wat er aan de collectie moet worden toegevoegd. Daarnaast ontwikkelen we nieuwe museale concepten, activiteiten (zowel online als offline) om naast ons trouwe publiek ook een jong publiek te bereiken.

Chiem van Houweninge stelt zijn collectie beschikbaar

BEELD EN GELUID VERNIEUWT ZICH DOOR VERBREIDING VAN ZIJN COLLECTIES

Beeld en Geluid ambieert een collectie te hebben die hét mediageheugen van Nederland is: van boekdrukkunst en pamfletten, kranten, film, radio en televisie. Sinds de fusie met het Persmuseum in 2017 gaat de geschiedenis van de massamedia in de collectie nog verder terug. Om zijn missie te kunnen blijven waarmaken en zijn relevantie te behouden wil Beeld en Geluid zijn collecties te verrijken met mediacontent van ook buiten de Publieke Omroep. Om een actueel verhaal te kunnen vertellen heeft Beeld en Geluid vooral ook ander materiaal nodig uit de recente geschiedenis, zeg van de laatste 30 jaar: programma's van commerciële media die gemaakt zijn voor een ander publiek, met een ander doel, een andere toon en een wezenlijk ander businessmodel. Filmpjes en andere content die alleen voor internet gemaakt is. Producties waarmee we kunnen laten zien dat commerciële zenders, internet en mobiele makers soms hele andere thema's en perspectieven kiezen. Die bovendien ook ons kijkgedrag en het ambacht van programmamaker of journalist veranderen: formats worden steeds korter, sneller, informeler, interactiever, internationaler, intercultureler. Ook is verdere collectie-verrijking nodig op het gebied van online video, games, social media-content, VR en andere media-typen. Deze bredere media-content basis geeft Beeld en Geluid zijn legitimering als hét mediageheugen van Nederland.

VERSTERKING MAATSCHAPPELIJKE EN ECONOMISCHE POSITIE

Beeld en Geluid is één van de autoriteiten die objectief het Nederlandse medialandschap in kaart brengt en actuele ontwikkelingen belicht vanuit media-historisch perspectief. Zo laten wij zien welke impact media hebben op ieders leven. Dat doen we met een groot aantal partners, zoals creatieve media-makers, knappe deskundigen, betrokken bedrijven en relevante influencers. Op die manier draagt Beeld en Geluid bij aan een mediawijzere wereld.

PERSVRIJHEID

Het bevorderen van persvrijheid is verankerd in het DNA van Beeld en Geluid, in het bijzonder sinds de fusie met het Persmuseum in 2017. Tijdens verschillende evenementen – op locatie, in Hilversum of online – proberen we aan jong en oud het belang van het vrije woord in tekst, beeld en geluid en het maken en uitdragen daarvan, duidelijk te maken.

Een van die evenementen is het jaarlijkse KIM-debat, dat dit jaar in het teken stond van activistische journalistiek met als gespreksleider Nadia Moussaid. Politica/arabist Petra Stienen hield tijdens dit debat de rol van vrouwen in de media tegen het licht met onder andere Zoë Papaikonomou en Berna Toprak.

Tijdens het jaarlijkse Festival van het Vrije Woord op 8 mei bespraken we de huidige bedreigingen van onze persvrijheid, samen met partners Free Press Unlimited, de NVJ en NDP Nieuwsmedia. Journalist Sheila Sitalsing droeg de jaarlijkse persvrijheidslezing voor en het publiek debatteerde onder meer over de wankelende pers-

Persvrijheidslezing door Sheila Sitalsing

vrijheids situatie in Hongarije. Onder anderen Lieve Joris en ONfile gaven een workshop. Een panel met onder meer Giselle van Cann en Clarice Gargard besprak de uitkomsten van een onderzoek van dr. Marjolein Odekerken naar de bedreiging en intimidatie van vrouwelijke journalisten.

SAMENWERKING MET BEELD EN GELUID DEN HAAG (VOORHEEN MUSEUM VOOR COMMUNICATIE)

Beeld en Geluid en het Museum voor Communicatie in Den Haag tekenden op 2 juli 2019 een overeenkomst waarin een bestuurlijke samenwerking werd bekrachtigd.

Het belang van communicatie en de rol van media daarin vormden een logische aanleiding voor Beeld en Geluid en het Museum voor Communicatie om nauw te gaan samenwerken. Door de bestuurlijke samenwerking wordt nieuw elan gegeven aan de locatie van Beeld en Geluid in Den Haag en worden twee bijzondere en verwante collecties met elkaar verbonden.

De samenwerking in Den Haag past in het vernieuwingstraject van Beeld en Geluid dat onder meer tot doel heeft bij te dragen aan een mediawijzere en open samenleving. In Hilversum is het media-archief het kloppend hart van Beeld en Geluid. In Den Haag, het hart van de democratie, staan o.a. de rol van media in een democratie alsook pers en journalistiek centraal. De samenwerking betekent dat een aantal voorgenomen initiatieven in Den Haag vanaf nu onder de verantwoordelijkheid van Beeld en Geluid kunnen worden voortgezet en de collectie in een bredere context wordt geplaatst.

De samenwerking tussen beide organisaties sluit mooi aan op en geeft

verder vorm aan de fusie van Beeld en Geluid en het Persmuseum uit mei 2017. Het samenbrengen van de drie instellingen zorgt ervoor dat de geschiedenis en actualiteit van media, pers en journalistiek nu nog beter en integraal belicht worden.

Samen met de medewerkers van Beeld en Geluid Den Haag wordt intensief gewerkt aan een nieuwe programmering. Den Haag wordt een plek waar publiek, scholen, onderzoekers en professionals mediabronnen kunnen raadplegen, met elkaar in debat kunnen gaan en bijvoorbeeld workshops kunnen volgen. De collectie van het voormalige Museum voor Communicatie blijft vooralsnog door Beeld en Geluid beheerd in Den Haag en zal in zowel Den Haag als in Hilversum als bron voor verhalen en programmering worden gebruikt.

De oorspronkelijke museumfunctie aan de Zeestraat krijgt bovendien een heel andere invulling. Tijdens het sluitingsjaar van de Museum Experience in Hilversum in 2021 zal Beeld en Geluid Den Haag bovendien als primaire 'onsite locatie' dienen voor programmerings- en andere museale activiteiten van Beeld en Geluid.

Thomas Rueb tijdens TILT live

TILT LIVE

Een nieuw evenement op de kalender was 'TILT live': een bijeenkomst waarin (aankomende) mediamakers bespreken wat nieuwe manieren zijn om verhalen te researchen en vertellen in het huidige medialandschap. Uiteenlopende makers zoals Thomas Rueb, Ireen van Ditschuyzen en Gaby de Groot deelden hun ervaringen. Voor journalistieke vormgevers was er op 21 november een goed ontvangen presentatie over grafisch erfgoed uit onze perscollectie, die we organiseerden samen met Brekend! Beeld uit Utrecht.

Winnaar van de Junior Inktspotprijs Djanko met zijn cartoon over genderneutrale toiletten

Twee Hilversumse bovenbouwklassen kozen de prijswinnaar

Boven en op volgende pagina; werk van Jo Spier in het Stedelijk Museum Zutphen 'Jo Spier en de reclame'

JUNIOR INKTSPOTPRIJS

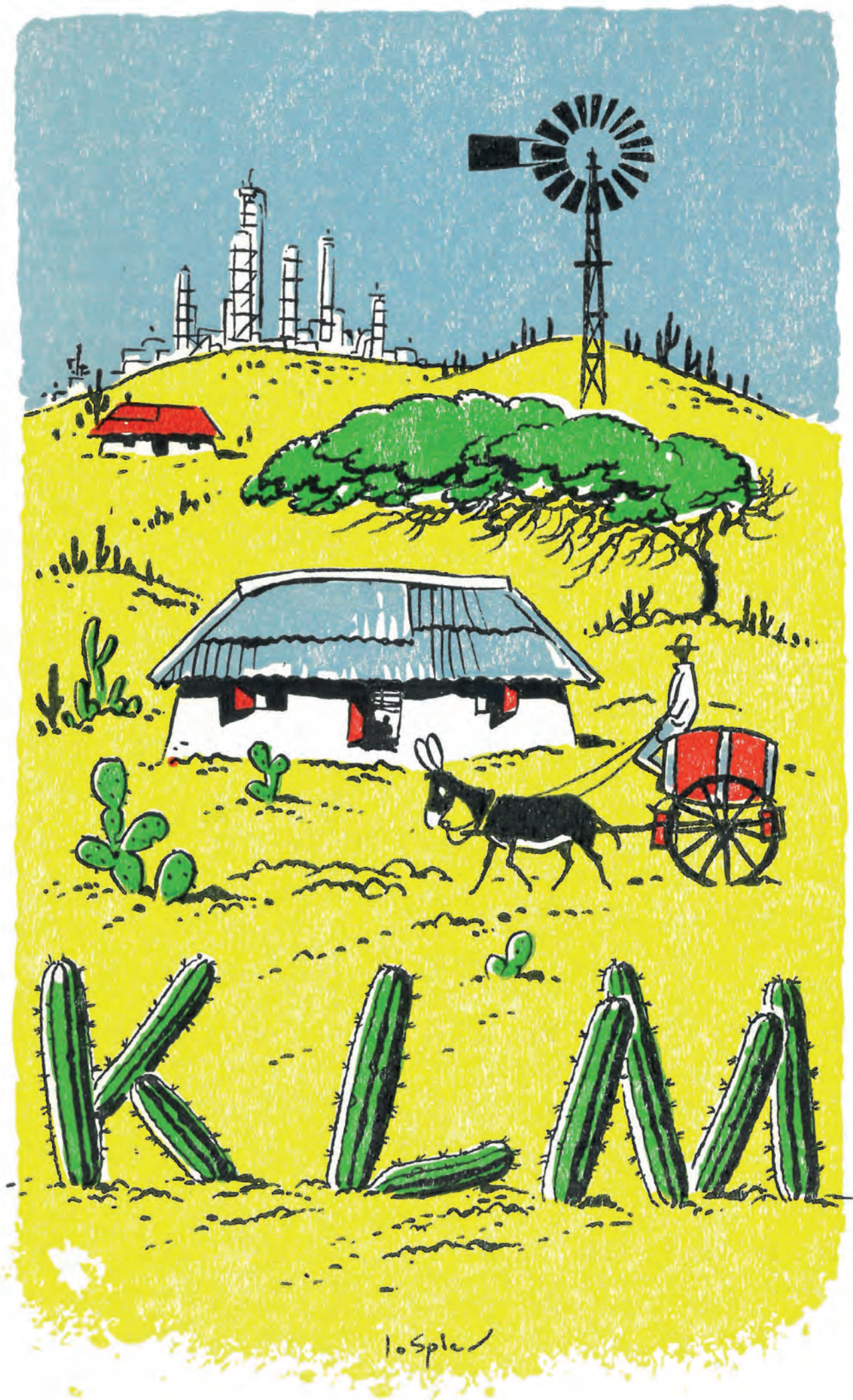
Sinds 2005 bestaat de Junior Inktspotprijs: een onderscheiding voor de tekenaar van de beste politieke tekening van het afgelopen jaar die, anders dan grote broer Inktspotprijs, gekozen wordt door leerlingen van het voortgezet onderwijs. Beeld en Geluid biedt alle bij deze verkiezing betrokken scholen een educatief programma rondom persvrijheid en beeldcultuur. De leerlingenraad van de Mencia Sandrodeschool in Zundert maakte een selectie van de twintig beste cartoons. Uit die selectie kozen twee Hilversumse bovenbouwklassen de prijswinnaar: cartoonist Djanko met zijn cartoon over genderneutrale toiletten.

De uitreiking van deze prijs koppelde Beeld en Geluid aan de opening van de tentoonstelling *Serieus Grappig* op 8 februari. De aanwezige cartoonisten waren zodoende zowel kanshebbers voor de Junior Inktspotprijs als eregasten bij de opening van de expositie, die voor een aanzienlijk deel was gevuld met hun werk.

In 2019 exposeerden we 56 fysieke stukken uit onze perscollecties; in onze eigen exposities, maar ook bijvoorbeeld tijdens een tentoonstelling over reclame-illustrator Jo Spier in het Stedelijk Museum Zutphen 'Jo Spier en de reclame'. Tijdens

deze tentoonstelling werd het origineel van de poster van Opland 'het vrouwtje dat de kruisraketten wegtrapt' vertoond. Aan deze poster besteedde de Volkskrant ook meer dan 5 pagina's in hun reeks 'Een Geschiedenis van de Nederlandse Popcultuur'.

Vanaf 2020 zal onze missie om de geschreven pers en het vrije woord onder de aandacht te brengen deels worden belegd bij Beeld en Geluid Den Haag (voormalig COMM), een nieuwe organisatie waarmee ons instituut sinds 2019 een intensieve samenwerking is aangegaan.

10 Sples

DAAN: DIGITAAL AUDIOVISUEEL ARCHIEF VAN NEDERLAND

DAAN is het werkarchief voor de broadcast-industrie. Alle publieke en commerciële omroepen maken ruimhartig gebruik van ons archief om hun dagelijkse 'programmahonger' te stillen. Maar niet alleen de omroepen. Vele andere makers duiken dagelijks ons digitale archiefsysteem in op zoek naar ondersteunend materiaal voor hun programma's. Digitale toegankelijkheid van een archief is dan ook de sleutel voor nog betere programma's door de media-industrie. Na de oplevering van archiefsysteem DAAN in juni 2018 is er gestaag doorgewerkt aan de zichtbaarheid van het platform en het verbeteren van de gebruikservaring. In 2019 hebben we meerdere verbeterondes voltooid op het gebied van zoekresultaten en de gebruikerservaring van DAAN. Deze verbeteringen konden we doen door de input van een externe gebruikersgroep en door analyse van klantvragen.

Het aantal DAAN-aansluitingen is ten opzichte van 2018 gestegen met veertien procent naar 198 in totaal. We zien dat er 67 verschillende organisaties in 2019 een aansluiting hebben aangevraagd.

Sinds de oplevering van DAAN geven we structureel trainingen aan mediaprofessionals die beter willen leren zoeken en/of meer over het licentieproces willen weten. Afgelopen jaar zijn er op die manier zo'n honderd personen getraind, verdeeld over zeven momenten.

PROFESSIONEEL HERGEBRUIK

In 2019 zijn er meer dan 125.000 bestellingen geplaatst via DAAN. Daarvan werden er 65.667 geplaatst door publieke omroepen – een stijging van 4 procent ten opzichte van 2018 – en 29.514 door andere mediaprofessionals; dat is een stijging met maar liefst 36 procent ten opzichte van het vorige jaar. De overige bestellingen zijn door Beeld en Geluid zelf geplaatst, ofwel voor klanten ofwel voor gebruik in het museum of andere publicaties. Bij mediaprofessionals buiten de publieke omroep zien we dat er steeds meer rechtstreeks via DAAN besteld wordt; het aantal accounts neemt toe en het klantcontactcentrum hoeft minder handmatige bestellingen te plaatsen.

De grootste gebruikers van de archiefcollectie zijn net als vorig jaar AVROTROS en WNL, met ieder ruim 10.000 downloads.

ONDERWIJS (ONLINE)

In 2019 is dankzij een extra structurele bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het vernieuwde platform 'Beeld en Geluid op school' gelanceerd. Een aantal vmbo-docenten moedigde ons aan om *"het mediaplatform te zijn dat we zo hard nodig hebben"*. Het platform is door docenten en leerkrachten enthousiast ontvangen.

ONDERWIJS ONSITE EN OFFSITE

In het voorjaar lanceerden we een gerichte onderwijscampagne om ons workshopaanbod onder de aandacht te brengen. Een nieuwe huisstijl die beter aansluit bij de nieuwe generatie docenten en bovendien opvalt tussen platforms met soortgelijke cultureel-educatieve uitjes was noodzakelijk.

Ruim 22.000 leerlingen hebben in 2019 een fysiek bezoek gebracht aan Beeld en Geluid of volgden één van onze workshops op locatie. De meeste scholen combineren een bezoek aan de Experience met een workshop of een masterclass. De scholieren waarden deze workshops met een gemiddeld rapportcijfer van 7,8.

Het Mediafestival had dit jaar als thema 'Another day in paradise'. Foto Justa

Docententraining

Daarnaast trainden we 175 docenten in mediawijsheid, organiseerden we een expertmeeting over polarisatie en leerden de ambtenaren van de RVD meer over medialogica.

Voor het eerst gaven we ook workshops op locatie, dus buiten Beeld en Geluid. Zo maakten meer dan 400 scholieren gifjes met ons archiefmateriaal tijdens Het Mediafestival in Hoofddorp en in onze pop-up store op de Gooische Brink in Hilversum. Ook gingen we naar basisschool De Avonturier in Vught om meer dan 100 leerlingen in één dag 'fake news' te leren herkennen. We werken intensief samen met scholen in de ontwikkeling van onze workshops; 160 leerlingen testten onze nieuwe ideeën of gaven ons input over hun mediagebruik.

Een nieuwe samenwerking dit jaar betrof die met DROG; een organisatie gespecialiseerd op het gebied van des-informatie en fake news. Hun uitstekende workshops over hoe om te gaan met misleiding door fake news, bieden wij tegenwoordig aan in ons museum en op locatie. Daarnaast ontwikkelen we samen met DROG het educatieve aanbod voor scholen verder door.

MEDIAWIJSHEID

In 2019 is de visie op mediawijsheid voor onderwijs in Beeld en Geluid aangescherpt. We kunnen en willen ons duidelijker profileren ten opzichte van de vele andere aanbieders op het gebied van mediawijsheideducatie en een unieke positie verwerven in het veld. Dat is niet zomaar, onze visie is helder:

Beeld en Geluid is namelijk dé plek voor de leukste workshops, trainingen en masterclasses rond mediawijsheid. De workshops, die gegeven worden door ervaren museumdocenten, hebben een duidelijke aansluiting op de leerlijnen van PO, VO en MBO. Focus daarbij is het thema mediawijsheid, dat met de curriculumvernieuwing een verplicht onderdeel in het onderwijs wordt.

De workshops hebben als doel om van leerlingen positief-kritische mediapersoonlijkheden te maken. We blijven daarbij weg van opvoedkundige vraagstukken, praktische computercursussen, en online risico's als sexting, skimming en cyberpesten. Wel leren we leerlingen mediaproducten en hun maakproces te analyseren. Daarbij nodigen we ze uit te reflecteren op hun eigen mediagebruik en de invloed van media op de maatschappij.

I-movie training

Les in Artificial Intelligence (AI) van Enzo en Jim

De workshops diepen de thema's die centraal staan in het (nieuwe) museum verder uit, op een interactieve en speelse manier. Het zelf maken van mediaproducten is daarbij een middel om mechanismen in media te doorgronden; denk aan het effect van montage in een film of sluikreclame in vlogs. Audiovisueel materiaal uit het rijke archief van Beeld en Geluid geeft maatschappelijke- en historische context bij de workshops.

Alliantie Digitaal Samenleven

SeniorWeb

MediaMasters

NETWERK MEDIAWIJSHEID

Beeld en Geluid is voorzitter en penvoerder van het Netwerk Mediawijsheid. In 2019 ging het eerste jaar van de nieuwe meerjarenplanperiode voor het Netwerk van start. Het meerjarenplan loopt tot en met 2023 en kent drie programmalijnen: Jongeren, Volwassenen en Kwetsbaren.

Binnen de programmalijn Jongeren is een driejarig project opgestart dat gericht is op het vergroten van de weerbaarheid tegen des-, mal- en misinformatie bij docenten en studenten in het mbo, hbo en wo.

Bij de programmalijn Volwassenen is het 'Oudereninitiatief' gerealiseerd: er werd onderzoek gepresenteerd naar senioren en hun digitale geletterdheid en met het 'Grijs en Wijs Mediafestival' bij Beeld en Geluid werd de nodige media aandacht verkregen voor de noodzaak om senioren bij te staan in het mediawijzer worden.

De derde programmalijn, Kwetsbaren, stond in 2019 in het teken van mediawijsheid voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking en de noodzaak om hun begeleiders beter toe te rusten voor hun taak.

Binnen deze lijnen werd nauw samengewerkt met deels nieuwe partijen: Kennisnet, het practoraat MBO Mediawijs, de Koninklijke Bibliotheek, SeniorWeb, Ouderenfonds, Samsung, VodafoneZiggo, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Alliantie Digitaal Samenleven, Amerpoort, Vereniging GEhandicapten Nederland, Stichting MEE en het Nederlands Jeugdinstituut.

Met extra financiering van de Walt Disney Foundation is in 2019 gestart met de ontwikkeling van een speciale versie van de MediaDiamant voor laaggeletterden in 2019. Deze komt in 2020 beschikbaar.

In 2019 voerde Netwerk Mediawijsheid meerdere campagnes om alle mensen in Nederland, van jong tot oud, mediawijzer te maken. De Week van de Mediawijsheid was zoals elk jaar een groot succes. Dit jaar bleek het thema 'Aan of Uit' een schot in de roos en bereikten we mede door

de nieuwe samenwerking met ouderenorganisaties een breed nieuw publiek onder senioren.

Het jaarlijkse spel MediaMasters trok weer veel leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs. We bereiken met het spel jaarlijks bijna een derde van alle leerlingen in die groepen. Dit jaar werd het spel zeer hoog gewaardeerd met een gemiddeld rapportcijfer van een 8,0.

Ook in 2019 heeft Netwerk Mediawijsheid in nauwe samenwerking met Curriculum.nu met feedbacksessies bijgedragen aan de verankering van mediawijsheid in het onderwijs.

Het Netwerk is in 2019 verder gegroeid met nieuwe aanmeldingen tot ruim boven de 1000 organisaties. De tevredenheid van de netwerkpartners met de activiteiten die samen worden georganiseerd is groot. Op een speciale impactsessie eind 2019 is door 20 netwerkpartners een actieplan bedacht om de verbinding tussen de leden van het netwerk extra te versterken, vooral nu er zoveel nieuwe partners uit andere sectoren dan onderwijs en opvoeding bij komen.

MEDIASCHATKIST

In 2019 startten we het project De Mediaschatkist. Deze kist is bestemd voor basisscholen en zit vol met interactieve spellen en speelse lesopdrachten die zijn gebaseerd op de spellen die we nu al in het museum aanbieden. Voor de ontwikkeling van het Mediaschatkist-concept ontvingen we een subsidie van €15.000 van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Evy Düsmen, student interaction design aan TU Delft, heeft het mediagebruik en de mediawijsheid van 160 basisscholieren in haar afstudeerstage nauwgezet onderzocht ten behoeve van de ontwikkeling van de Mediaschatkist.

In 2020 gaan we de Mediaschatkist verder ontwikkelen, onder meer met mobiele versies van interactieve elementen uit het nieuwe museum, om zo de ervaring uit het nieuwe museum naar scholen toe te brengen. Momenteel zijn we fondsen aan het verwerven voor de realisatie hiervan.

TOPKLAS DIGITAL DESIGN

Tijdens het project Topklas Digital Design leren 60 leerlingen hun 21e-eeuwse vaardigheden te verbeteren. Het is onder tussen de vijfde keer dat Beeld en Geluid dit project organiseert samen met verschillende middelbare scholen uit de omgeving, bedrijven en de gemeente Hilversum. De Topklas richt zich op leerlingen uit het derde of vierde leerjaar van vmbo, havo en vwo. Tijdens het Topklas-project stimuleren we jongeren om hun ondernemende, technische en creatieve kwaliteiten te ontwikkelen via de design thinking methode. Daarvoor zijn samenwerking, communicatie en mediawijsheid belangrijke vaardigheden. Op het eindgala presenteren leerlingen een plan voor een start-up of een technologisch prototype voor partijen als BNNVARA, Human en WNF.

Het Topklas-project is één van de initiatieven waarbij Beeld en Geluid onderwijs en de samenleving meer met elkaar verbindt. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Stadsfonds Hilversum.

Topklas Digital Design

Samenwerking met Museum Hilversum 'Mediavrouwen'

LOKALE SAMENWERKINGEN

Beeld en Geluid bereidt momenteel een lokale pilot voor om Hilversumse scholieren mediawijs te maken. Dit doen we samen met mediapartners als de Bibliotheek Hilversum, Het Grafisch Atelier en Museum Hilversum. Daarnaast participeert Beeld en Geluid in de aanvraag voor de filmeducatie-hub Midden Nederland, waarin we het aanbod op het gebied van film- en beeldeducatie bundelen en aanbieden aan het onderwijs. Tot slot slaan het Muiderslot, het Vestingmuseum Naarden, Singer Laren, Pampus en Beeld en Geluid de handen ineen om een gezamenlijk cultureel aanbod aan te bieden voor scholen. Praktische bezwaren voor scholen die een bezoek in de weg staan, proberen we op te lossen.

Muiderslot, Vestingmuseum Naarden, Singer Laren en het eiland Pampus

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Als culturele instelling met een maatschappelijke missie en visie kijken wij actief naar manieren om maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

Een aantal afdelingen van Beeld en Geluid werkt al jaren enthousiast aan het verduurzamen van onze organisatie. Begin

2019 hebben we onafhankelijk in kaart laten brengen hoe maatschappelijk verantwoord Beeld en Geluid op dit moment onderneemt. In mei 2019 is hieruit een MVO-nulmeting gekomen met diverse aanbevelingen op de gebieden vitaliteit, inkoop, energie, catering en milieu.

Op basis van deze aanbevelingen hebben we doelen opgesteld en zijn we een interne campagne gestart onder de noemer: 'Bewuster en Gedurfd'. Daar horen concrete acties bij zoals het 'vergroenen' van ons energieverbruik en het scheiden van afval. Ook zijn we druk bezig ons inkoopbeleid te verduurzamen en hebben we met ons nieuwe vitaliteitsplan doorlopend aandacht voor de vitaliteit van onze medewerkers.

Ook het mediawijzer maken van de samenleving rekenen wij tot onze maatschappelijke taak en doelstellingen en zien wij als onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

**netwerk
digitaal
erfgoed**

NETWERK DIGITAAL ERFGOED (NDE)

Het Netwerk Digitaal Erfgoed ontwikkelt met alle erfgoedinstellingen in Nederland een stelsel van landelijke voorzieningen en diensten voor het verbeteren van de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van digitaal erfgoed. Beeld en Geluid fungeert als knooppunt voor digitale audiovisuele media binnen het NDE, het nationale netwerk van erfgoedinstellingen. Het levert daar een belangrijke bijdrage aan

het realiseren van een gemeenschappelijke infrastructuur van digitaal erfgoed. In 2019 gingen meerdere projecten van start gefinancierd vanuit intensiveringsgeld beschikbaar gesteld voor twee jaar door het ministerie van OCW. Beeld en Geluid draagt aan veel van deze projecten bij door projectleiders en -medewerkers te leveren en door deelname in diverse gremia voor kennisdeling en de governance van projecten. Deze betrokkenheid komt bovenop de doorlopende betrokkenheid bij de verschillende domeinen van het NDE: Zichtbaar, Bruikbaar en Houdbaar. Samen met de andere knooppunten in het netwerk (de Koninklijke Bibliotheek, het KNAW Humanities Cluster, het Nationaal Archief en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) zijn in 2019 gesprekken gestart over de duurzame borging van de gemeenschappelijke voorzieningen die het netwerk

al heeft én die nog in ontwikkeling zijn in de intensiveringsprojecten.

Beeld en Geluid maakt ondertussen stappen richting het implementeren van de principes van de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA) in haar eigen systemen en werkwijze. Daarmee kan informatie-uitwisseling tot stand komen met andere partijen in het netwerk, zodat eindgebruikers beter bediend kunnen worden. In 2020 worden de projecten uit de intensivering afgerond. Er worden afspraken gemaakt over het in beheer nemen van gemeenschappelijke voorzieningen voor het netwerk na 2020. Beeld en Geluid zal zich onder meer blijven inzetten voor de nationale aggregator ten behoeve van Europeana (Digitale Collectie) en het zogenaamde termennetwerk, dat in NDE-verband ontwikkeld wordt.

AVA_NET

Jaarlijks organiseert AVA_Net haar symposium, hetgeen geheel in het teken staat van kennisuitwisseling en netwerken binnen het AV-erfgoed. Het symposium vond op 20 juni plaats bij Beeld en Geluid. Naast het symposium bood het netwerk ook een reeks trainingen: de vierde editie van de vierdaagse Winter School for Audiovisual Archiving, een training over preservings-

metadata en een expertmeeting over auteursrecht. AVA_Net hernieuwde in 2019 haar Kennisbank, die als doel heeft het beschikbaar stellen van kennis over alle aspecten van AV-archivering. De Kennisbank biedt documentatie uit allerhande bronnen uit zowel het Nederlandse (AV-)erfgoeddomein, als het internationale domein.

AV THINK TANK

Wat is de rol van audiovisuele archieven in een veranderend medialandschap, waar waarheid ondergraven wordt en het publieke domein steeds meer in de verdrinking komt? Met zicht op deze problematiek initieerde Beeld en Geluid een internationale think tank om gezamenlijke strategische prioriteiten in kaart te brengen en een onderzoeks- en actieagenda samen te stellen. De AV Think Tank legt de basis voor een AV-archiveringssector die duurzaam gebruik van AV-materialen op de lange termijn stimuleert en mogelijk maakt, onder andere voor onderwijsdoelstellingen. De Think Tank publiceert Stories of AV Archives, een podcastserie die de ervaringen, uitdagingen en inspiratie deelt over het belang van audiovisueel erfgoed.

VERSTERKEN RELATIE MET MAKERS

Beeld en Geluid zette zich in 2019 met volle kracht in om makers uit de creatieve industrie te verbinden met het instituut. We enthousiasmeren ze door middel van inspirerende bijeenkomsten, projecten en evenementen om ons archief in nieuwe mediavormen te gebruiken. Dit leidde het afgelopen jaar tot meer relevante samenwerkingen en grotere zichtbaarheid.

OPEN ARCHIEF

Beeld en Geluid en Het Nieuwe Instituut lanceerden in 2019 het project 'Open Archief', met steun van het Mondriaan Fonds. Voor dit project maakten drie geselecteerde makers uit verschillende creatieve disciplines nieuw autonoom werk op basis van wat zij vonden in de open collecties van Het Nieuwe Instituut en Beeld en Geluid. De belangstelling was

groot: maar liefst 73 makers reageerden op de open call. Het gerealiseerde werk was tijdens de Dutch Design Week te zien in het Van Abbemuseum en vervolgens in Het Nieuwe Instituut zelf. Het project werd omlijst door een Re Use Clinic over open licenties en een talkshow over het gebruik van archiefmateriaal door kunstenaars.

Geselecteerde makers 'Open Archief': v.l.n.r. Oana Clitan, Donna Verheijden en Guy Königstein

Medianight tijdens de Dutch Media Week

RE:VIVE

Beeld en Geluid heeft een enorme audiocollectie in huis – van de gigantische platenverzameling tot een brede collectie filmmuziek en radio-opnames. Met het project RE:VIVE koppelt het Instituut muzikanten, visual artists en dj's aan die audiocollectie, in samenwerking met de voorhoede van de audiovisuele kunst en muziek. Zo presenteerden we samen met EYE Filmmuseum en het Muziekgebouw aan 't IJ nieuwe edities van Underscore: een cinemaconcert waarbij artiesten nieuwe muziekscores maken bij films uit onze archieven uit de jaren twintig en dertig. Daar kwamen 250 bezoekers op af.

Online radiostation Red Light Radio maakte drie keer een uitzending vanuit de depots

van Beeld en Geluid, waarbij de dj's putten uit de platencollectie. De uitzendingen zijn meer dan 132.000 keer gestreamd.

RE:VIVE stelde zelf uiteenlopende sample packs beschikbaar: dat zijn pakketjes met opnames uit de archieven van Beeld en Geluid waar muzikanten gebruik van mogen maken. In samenwerking met platenlabels leidde dat tot een aantal spannende album-releases.

In samenwerking met het Rewire festival werd ook een bijzonder concert gerealiseerd in de Nijmeegse Stevenskerk: Resonance. Dit concert was onderdeel van het programma Toekomst Religieus Erfgoed van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, en laat zien hoe erfgoed - zowel gebouwen als collecties - op een vernieuwende manier kan worden ingezet om een nieuw publiek te bereiken.

Dutch Media Week

DUTCH MEDIA WEEK

Dutch Media Week in oktober was wederom dé plek voor mediamakers om geïnspireerd te worden door een vol programma aan activiteiten. Een greep uit het aanbod: een writersroom-workshop voor pas afgestudeerde film- en scenariostudenten in samenwerking met Scriptbank, een editie van het Cross Media Café en een Media Night vol presentaties van opkomende makers. Tijdens het evenement 'Makers over de Vloer' gingen drie kunstenaars live voor het publiek aan het werk met archiefmateriaal.

Kodak, Andrew Norman Wilson

IFFR EN IDFA

Ook op de Nederlandse filmfestivals was Beeld en Geluid een zichtbare partner. Op het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR) sponsorden we de 'Found Footage Award', die werd gewonnen door 'Kodak' van Andrew Norman Wilson.

2019 was ook het jaar van de hernieuwde samenwerking met het Internationaal Documentaire Festival Amsterdam (IDFA). Dat leidde tot de sponsoring van IDFA Competition for Creative Use of Archive en de daaraan verbonden prijs: de Beeld en Geluid IDFA ReFrame Award, gewonnen door 'Letter to the editor' van Alan Berliner. Ook ondersteunden we het focusprogramma Re-releasing History en waren we betrokken bij panels over hergebruik van archiefmateriaal.

Still uit 'Ze noemen me Baboe'

Documentairemakers zijn altijd welkom om gebruik te maken van het bijzondere materiaal uit ons archief. Ook dit jaar leidde dat tot een aantal opvallende producties, bijvoorbeeld 'Terreur' van Robert Oey en 'Aletta's reis' van Marlou van den Berge en Djoeka Veeninga. Een bijzondere vermelding verdient 'Ze noemen me Baboe' van Sandra Beerends. Deze boeiende documentaire over een Indisch kindermisje ging in première tijdens het IDFA en is geheel opgebouwd uit archiefmateriaal uit 179 films van vooral EYE Filmmuseum en Beeld en Geluid. Juichende recensies en een notering in de publieks top-10 van IDFA volgden en laten zien dat historisch archiefmateriaal niet stoffig hoeft te zijn. Ook de bioscooprelease was succesvol, begin 2020 bereikte de documentaire de Kristallen status (10.000 bezoekers).

SANDBERG

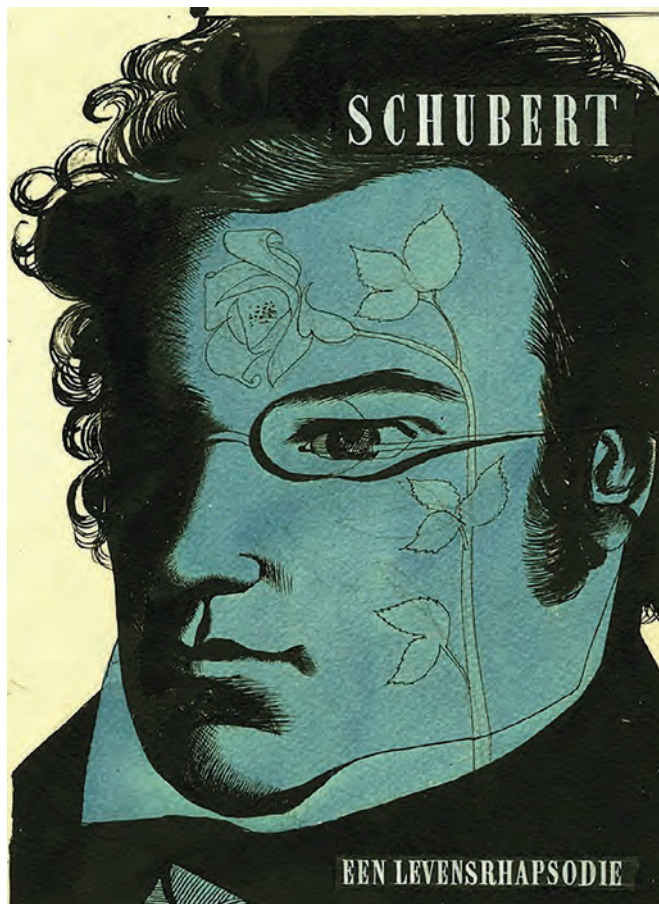
De Sandberg@Mediapark masterclass is een traject voor mediamakers die in zes maanden een innovatief media-prototype maken. De masterclass is een samenwerking van Beeld en Geluid met het Sandberg Instituut, ondersteund door NTR, VPRO en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Een aantal makers pitchten hun project tijdens een competitie van het Nederlands Film Festival. Dit jaar vond de masterclass voor het laatst in de huidige vorm plaats. In 2020 onderzoeken we nieuwe samenwerkingsvormen om deze groep makers de kans te bieden met het archief en op het Media Park te werken.

PERS EN JOURNALISTIEK

Beeld en Geluid verzorgde in 2019 tientallen bruiklenen en presentaties voor een expositie rond illustrator Eppo Doeve in Museum De Casteelse Poort in Wageningen. Het zwaartepunt lag hierbij op de identiteitsverandering die de jonge Doeve in Wageningen onderging; van Indische landbouwstudent tot Nederlandse illustrator.

Onze collectie met auteursrechtenvrije spotprenten bleek voor kunstenaars een mooie bron voor hergebruik. Zo organiseerden we samen met kunstacademie St. Joost een workshop Cartoons Animeren met tekenaar Tjeerd Royaards. Verder kregen tientallen van onze spotprenten, reclameposters en foto's een plaats in de dit jaar verschenen overzichtsboeken 'De Krant' (juni) en 'De Radio' (november), beide onder redactie van Huub Wijfjes en uitgegeven door Boom Uitgevers. De lovende recensies roemden de beeldredactie van Beeld en Geluid.

Eppo Doeve in zijn atelier. Foto: Willem van de Poll, Nationaal Archief /Fotocollectie Van de Poll

Theo Koomen. Foto ANP

Jan van Ees en Eva Janssen die de rollen vertolkten in de hoorspelserie Paul Vlaanderen.

VIERING 100 JAAR RADIO

Op 6 november 2019 vierden we 100 jaar radio in Nederland. Exact een eeuw geleden, op donderdagavond 6 november 1919 om 20.00 uur, schakelde Hanso Idzerda vanuit zijn woonhuis aan de Beukstraat 8-10 in Den Haag zijn zelf-gebouwde radiozender in. Sinds die dag is er in Nederland radio te horen geweest. Radio bracht nieuws in de huiskamers, maar ook muziek van het Concertgebouworkest en de spannende hoorspelen van Paul Vlaanderen. De stemmen van Han Hollander en Theo Koomen behoren tot het collectieve geheugen door hun meeslepende verslagen van voetbalwedstrijden en de Tour de France. We herinneren ons de Watersnoodramp van 1953 vooral dankzij de emotionele radioreportages.

Het 100 Jaar Radio-feestje vierde Nederland mét en bij ons, in de hoog-gewaardeerde KinderRadioFabriek en tijdens talloze events. Met onder meer een grootse hommage voor radiomaker Felix Meurders, het op NPO Radio 1 uitgezonden 100 Jaar Radiofeestje, het Forever Radio Symposium, de verkiezing van de Onvergetelijke Luisterlijst,

een grote bijdrage aan de 52-delige podcast Hallo Hier Hilversum en de viering van de jubileumdag op NPO Radio 5. Deze activiteiten zorgden voor landelijke publiciteit, veel oude en nieuwe radiomakers over de vloer en geïnspireerde bezoekers.

Rechts, Vincent Bijlo en Ger Jochems bespreken legendarische programma's en stemmen uit de geschiedenis van de Nederlandse radio

Felix Meurders interviewt Johan Cruijff

VERSTERKING VAN ONZE RELATIE MET HET PUBLIEK

Met een inspirerende programmering en evenementen met diepgang binden we de bezoeker aan Beeld en Geluid. Of dat nu via een afgeladen Top 2000-café is, of via ons interactieve verhalenplatform TILT. Met het gloednieuwe en ultramoderne museum in aantocht, blijft die relatie met het publiek ook in de toekomst gewaarborgd.

VERNIUWING MUSEUM

De media veranderen continu en Beeld en Geluid verandert mee. We ontwikkelen een gloednieuw, spectaculair en modern museum waarin de bezoeker zich helemaal kan onderdompelen in alle facetten van de media. Na een goed verlopen aanbesteding voor het nieuwe museum, zijn we in 2019 gestart met de samenwerking met de drie partijen Kiss the Frog, Redrum en Elastique, gebundeld in het consortium Insert Media. Zij gaan de interactieve onderdelen en de mobiele app voor het nieuwe museum ontwerpen en bouwen.

Verder stond het jaar in het teken van het Voorlopig Ontwerp. Samen met het consortium zijn alle zogenaamde exhibits uitgewerkt en geïntegreerd in een aansprekend en inspirerend ruimtelijk ontwerp. De inhoudelijke uitwerking van de vijf thema's Verleiden, Informeren, Delen, Vertellen en Spelen was een enorme klus voor onze interne en externe specialisten; zij hebben die opdracht uitstekend afgerond.

Om het nieuwe museum te realiseren wordt hard gewerkt aan het verwerven van fondsen en partners. Het eerste fonds dat steun heeft toegezegd aan de herinrichting van het museum is het Mondriaan Fonds.

Vernieuwing museum

PROGRAMMERING

De tentoonstelling *Serius Grappig* was leuk én educatief, zo blijkt uit de waardering van onze bezoekers. Een greep uit de reacties: “*Besef dat je in een land leeft waar alles gezegd mag worden*” en “*Het was echt serius grappig*” of “*Geef op aantrekkelijke en objectieve wijze aan wat satire is*”.

“Besef dat je in een land leeft waar alles gezegd mag worden”

Bezoeker Serius Grappig

De KinderRadioFabriek, die we in het kader van 100 jaar radio gebouwd hadden, deed het goed. Bijna 70 procent van de bezoekers geeft aan dat de KinderRadio-Fabriek kinderen iets nieuws leert over radio, de geschiedenis van radio of het vak van radiomaker. Ruim de helft van de bezoekers (58 procent) zegt dat het kinderen enthousiast(er) heeft gemaakt over radio.

KinderRadioFabriek

Onze Experience is dankzij inspanning op onderhoud en actualisering *still going strong*. Dat zien we terug in de waardering van Museumkids: van 262 jonge museuminspecteurs kregen we gemiddeld een 8,6 - één tiende punt meer dan vorig jaar. 85 procent van de kinderen gaf aan zeker nog eens terug te willen komen.

De programmering heeft in 2019 voor veel reuring, inhoudelijke bijdragen en publiciteit gezorgd. Vooral de Satirische Avondjes Uit, een evenement dat onderdeel was van de Serieus Grappig-tentoonstelling, waren zeer populair. Gasten als Youp van 't Hek, Jack Spijkerman en de makers van De Speld gingen in gesprek over het belang van goede satire. Het satire-thema is voor het eerst integraal doorvertaald in het hele onsite, online en on location portfolio.

De Jeugdjournaaldagen boden voor een heleboel jonge verslaggevertjes een leuk en inhoudelijk bezoek aan Beeld en Geluid. Het NPO Radio 1 Tourcafé in ons Atrium was in de hete zomer dagelijks tot de nok toe gevuld. Het nieuwe programma Wijs met Media, dat we organiseerden in samenwerking met Seniorweb en Astrid Joosten, gaf concreet invulling aan de wens om onze profilering op mediawijsheid te versterken. Mede dankzij het enthousiasme

Tentoonstelling Serieus Grappig

De Satirische Avondjes Uit met o.a. Youp van 't Hek waren zeer populair

NPO Radio 1 Tourcafé was in de zomer dagelijks tot de nok toe gevuld

Familiefestival Dutch Media Week

Optreden van Fource tijdens de Dutch Media Week

van onze publieksbegeleiders en vrijwilligers, konden we weer veel mooie rondleidingen en arrangementen verzorgen.

Het mediafestival Dutch Media Week was groter en succesvoller dan vorig jaar, met een breed programma voor diverse doelgroepen: mediaprofessionals, maar ook particulieren en mensen uit het onderwijs. De tentoonstelling 'Mediavrouwen', met en in Museum Hilversum, was een andere succesvolle regionale samenwerking. De Top2000 was als vanouds een gezellig mega-event met volle zalen, veel publiciteit en een prima sfeer. We trokken ook veel extra publiek tijdens de gezamenlijke tentoonstelling met Paleis Soestdijk, 'Vind het uit!', over pioniers van eigen bodem.

In de expositie Serieus Grappig ruimden we een hele wand in voor spotprenten uit de collectie van het oude persmuseum. Naast iconisch werk uit onze eigen collectie (Fritz Behrendt, Peter van Straaten, Opland) zag de bezoeker bijzondere gastbijdragen van tekenaars als Jack Poirrié en Ien van Laanen. Ook werkten tekenaars als Pablo Cortés en Willeke Brouwer mee aan bijzondere interviews. Cartoonist Merel Barends gaf drie keer een workshop 'Hoe maak je satire in een tekening?' voor jong en oud.

BEZOEKERSAANTALLEN

De bezoekersaantallen waren méér dan goed dit jaar. In totaal kwamen er 245.000 bezoekers naar een activiteit van Beeld en Geluid, waarvan 215.000 in het museum zelf. De vakantieprogrammering, gerichte marketing en een mooie tentoonstelling maakten dat het museum goed draaide, al stonden de gemiddelde toegangsprijzen mede door de populariteit van de Museumkaart wel onder druk. De Top2000 (35.000 bezoekers) en Dutch Media Week (55.000 bezoekers waarvan 21.000 daadwerkelijk Beeld en Geluid bezochten) voldeden aan de hoge verwachtingen.

Om verder te kunnen groeien in het aantal verkochte arrangementen, hebben we in 2019 het aanbod van deze tak vernieuwd met bijvoorbeeld het radio-arrangement, het YouTube feestje en Wijs met media. De activiteiten die we op locatie uit naam van Beeld en Geluid organiseerden met partners, waren een wisselend succes. De tentoonstelling Mediavrouwen in Hilversum bleef met 5.000 bezoekers wat achter, terwijl de tentoonstelling op Paleis Soestdijk het met 19.000 bezoekers beter deed dan verwacht. De zalenverhuur deed het, met dank aan enkele grote congressen, ook boven verwachting.

ONLINE BEREIK EN IMPACT

De afdeling Online Collectietoegang stond in 2019 in het kader van rationalisatie van alle oude sites en het bouwen van nieuwe. De nieuwe interface achter onze zoekmachine zoeken.beeldengeluid.nl was helaas minder succesvol. Daar staat tegenover dat we in 2019 hard zijn gegroeid in ons online bereik en impact: zo is er nog nooit zoveel online archiefmateriaal bekeken op onze social media als dit jaar. Niet alleen wisten we de 100.000 volgers te behalen op Facebook, ook op YouTube bereikten we in de laatste week van het jaar 20.000 abonnees. In totaal komen we daarmee op zo'n 187.000 volgers verdeeld over de platformen.

We ontwikkelden dit jaar een aantal nieuwe contentplatformen met als doel actuele mediathema's onder de aandacht te brengen van nieuwe doelgroepen. En met succes. We maakten een aantal populaire video's met onze curatoren en het interactieve verhalenplatform TILT is vijf keer genomineerd voor een prijs, onder meer voor een GLAMi Award: een internationale museum prijs voor de beste innovatieve museumprojecten. De TILT-verhalen zijn bijna 65.000 keer gelezen. Daarmee laten we zien dat online content ons helpt om ons duidelijker te profileren op het gebied van actualiteit en populaire media-onderwerpen.

Avondopenstelling museum voor deelnemers van de BankGiro Loterij

Tentoonstelling Serious Grappig

WAARDERING EN DIVERSITEIT

Op het gebied van impact, inhoud en onze activiteiten scoren we goed: bezoekers geven ons gemiddeld een Net Promotor Score (NPS) van 30 procent. De waardering voor de vakantieactiviteiten is nog hoger: daar gaf 57 procent van onze bezoekers aan mediawijzer te zijn na het bijwonen van onze activiteiten. Dat is een goede score, maar gezien de ambitie en missie van ons Instituut streven we ernaar dit getal nog verder te laten stijgen.

In het kader van diversiteit hebben we een slag gemaakt op inhoud, presentatie en representatie. Zo besteedden we in het museum en online uitgebreid aandacht aan een aantal specifieke groepen: LHBTI+ en 50 jaar 'Marokkanen in de media'. Ook besteedden we aandacht aan diversiteit in onze marketing- en communicatiematerialen, boards, panels en makers in tentoonstellingen. Hier ligt de wens en noodzaak nog verder te groeien.

VERBREIDING VAN ONZE COLLECTIES

MR. & MRS. LENNON'S HONEYMOON

ORIGINAL PRINT

PART TWO

16mm Ektachrome Print

16mm Sep. magnetic sound track

In ons archief zijn uren en uren aan televisie- en radiomateriaal terug te vinden, maar het Instituut richt zich ook actief op archivering van andersoortige media-uitingen zoals websites, games en podcasts. Vooralsnog op experimentele basis, maar we hopen dit vanaf 2022 structureel te maken. Wat is er dit jaar bereikt op het gebied van verbreding van de collecties?

Uniek filmmateriaal van de Bed-In van John Lennon en Yoko Ono is in 2019 aan Beeld en Geluid overgedragen

WEBVIDEO'S GEARCHIVEERD IN 2019

Een mijlpaal is bereikt: de collectie webvideo's van Beeld en Geluid behaalde dit jaar een totaal van 10.000 video's. Dat is inclusief de 1160 video's die in 2019 zijn toegevoegd aan de collectie. Daarvan zijn er 900 van Youtubers en populaire kanalen en ruim 200 van politieke partijen en maatschappelijke organisaties.

De aanwas was zeer divers. Denk aan de video van het beruchte bezoek van YouTuber Govert Sweep aan de Amerikaanse militaire basis Area 51, spotjes van politieke partijen rondom de Provinciale Staten- en EU-verkiezingen of de nieuwste modetrends van zogenaamde 'VSCO-girls'.

Dit jaar zijn er vijftien kanalen in zijn geheel opgenomen in onze collectie, waarmee de teller op 66 in totaal staat. Een paar prominente nieuwe kanalen in de collectie zijn die van Robert Jensen, Nienke Plas en lifestyle-vlogger Teske. Het techniek-kanaal van MasterMilo82 is met ruim 636.000 abonnees de aanwinst met de meeste volgers.

Tenslotte zijn we dit jaar begonnen met het benaderen van maatschappelijke organisaties voor het verwerven van hun kanalen. We tekenden onder meer een overeenkomst met Amnesty International en de Consumentenbond.

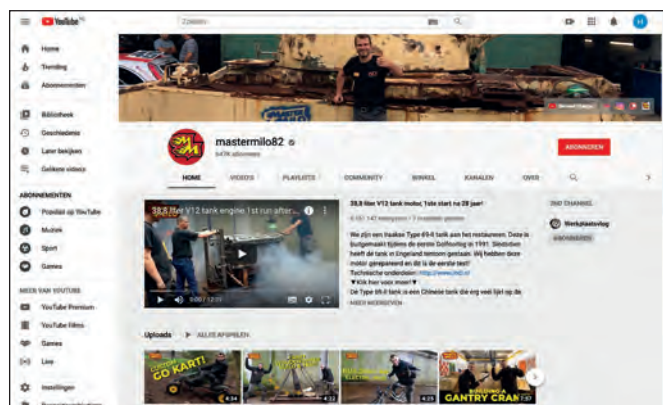

Nieuwe aanwas; Govert Sweep op bezoek in Area 51 en de nieuwste modetrends van 'VSCO-girls'

We hebben veel van deze nieuwe aanwinsten beschikbaar gesteld voor het publiek. Inmiddels zijn bijna 15.000 video's online door iedereen te bezichtigen. Enkele duizenden daarvan zijn publiek domein en dus vrij voor iedereen te hergebruiken.

In de tabel hieronder zien we het totaal aantal geselecteerde video's van afgelopen jaar, verdeeld over de verschillende onderdelen.

Onderdeel	Totaal 1160 video's
Video's kanalen	557
Losse video's	162
Video's politieke partijen & maatschappelijke organisaties	222
Video's publieke omroep	219

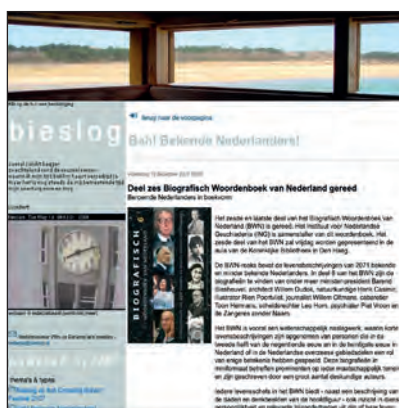

Videokanaal MasterMilo82

WEBARCHIVERING

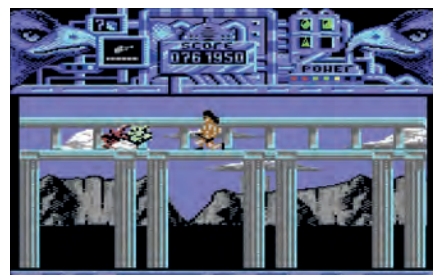
Het webgedeelte van ons archief bestaat uit sites van tv-programma's, productie-bedrijven en andere media-gerelateerde organisaties. Die collectie blijft gestaag doorgroeien: in 2019 zijn er weer 52 nieuwe websites toegevoegd aan de lijst. Dit jaar zijn we gestart met het toevoegen van nieuwsmerken aan de lijst, zoals de website van het AD, Nu.nl en de Groninger Internet Courant. Hiermee leggen we een link naar onze perscollectie.

Het webarchief zit bovenop de actualiteit. Zo is de website van aspirant-omroep Ongehoord Nederland direct binnengehaald. Tegelijkertijd worden websites uit de oude doos niet over het hoofd gezien. Nadat de VPRO het oude weblog van Wim de Bie restaureerde - www.bieslog.nl was oorspronkelijk online tussen 2002 en 2008 - is deze direct aan het archief toegevoegd.

Wim de Bie zijn www.bieslog.nl

Jaar	Aantal gearchiveerde websites
2013	4
2014	58
2015	90
2016	185
2017	231
2018	290
2019	342

V.b.n.b. Hawkeye, Verdun en Tricky Towers

GAMES

De Nederlandse Games Canon, een in 2018 gelanceerd initiatief van Beeld en Geluid, leverde veel reacties op uit het veld. Deze feedback hebben we ter harte genomen en in samenspraak met externe game-experts is de canon het afgelopen jaar met zestien titels uitgebreid tot een totaal van 71 games.

We hebben het afgelopen jaar tien nieuwe games toe mogen voegen aan onze collectie. Vier daarvan zijn terug te vinden in de canon: de klassiekers Hawkeye (Boys Without Brains, 1988) en Fraxxon (LBK Production, 1985) en de meer recente toppers Verdun (M2H & Blackmill Games, 2015) en Tricky Towers (WeirdBeard Games, 2016). De overige zes games zijn gemaakt door dezelfde ontwikkelaars. Met de nieuwe aanwinsten bestaat de gehele collectie uit maar liefst 120 titels, vijftien daarvan staan in de Games Canon.

NIEUW IN HET ARCHIEF

We hebben in 2019 twee nieuwe collecties aan ons archief toegevoegd: podcasts en audiodescripties. Enkele tientallen podcasts zijn inmiddels gearchiveerd en beschikbaar gemaakt in onze catalogus, net zoals een paar honderd audiodescripties die zijn gekoppeld aan Nederlandse dramaserieën. Audiodescripties zijn audio-opnames voor visueel gehandicapten die het mogelijk maken een mediaproductie goed te kunnen volgen; tijdens natuurlijke pauzes horen ze via gesproken woord wat er te zien is, voordat de dialoog verder gaat.

Met het aangaan van een bestuurlijke samenwerking met COMM - Museum voor Communicatie in Den Haag - heeft Beeld en Geluid de zorg overgenomen van hun collectie. Daarmee is het Beeld en Geluid-archief in één klap uitgebreid met 70.000 objecten en verschillende audiovisuele-, papieren- en fotocollecties.

Beeld en Geluid Den Haag

NIEUWE TOEVOEGINGEN: SCHENKINGEN

Elk jaar komen er schenkingen binnen van particulieren. In 2019 hebben we in totaal 179 schenkingen ontvangen, variërend van audio- en videomateriaal tot bijzondere papier- en objectencollecties.

Chiem van Houweninge stelt zijn collectie beschikbaar aan Beeld en Geluid

De cast van Zeg 'ns AAA

Een bijzondere toevoeging is de particuliere collectie van producent, acteur en scenarioschrijver Chiem van Houweninge, met daarin onder andere de scripts en foto's van de serie "Zeg 'ns AAA" en "Oppassen!!!". Op dit moment zijn we zijn collectie aan het beschrijven. Alle metadata zullen beschikbaar komen voor mediaprofessionals en voor particulieren. Het audiovisuele materiaal is uiteraard zichtbaar op de portal voor mediaprofessionals.

Ook onderzoekers kunnen aan de slag met zijn collectie; van een flink aantal uitzendingen worden de 'generale repetities' (de opnames voor de daadwerkelijke uitzend-opnames) beschikbaar gesteld op de Media Suite. Voor onderzoekers is het proces van opname een interessant onderzoeksonderwerp, waar mediaprofessionals en anderen juist meer geïnteresseerd zijn in het eindresultaat.

De Media Suite is een state-of-the-art online omgeving, ontwikkeld door Beeld en Geluid en CLARIAH. Deze omgeving maakt het mogelijk onderzoek uit te voeren met grootschalige multimediale erfgoedcollecties.

Aangezien Chiem van Houweninge zijn collectie het liefst zo breed mogelijk beschikbaar stelt, zullen foto's en enkele gedigitaliseerde scripts van "Zeg 'ns AAA" en "Oppassen" ook beschikbaar komen op de portal voor particulieren.

Uniek filmmateriaal van de Bed-In van John Lennon en Yoko Ono

In 2020 wordt Chiem van Houweninge 80 jaar en om dat te vieren, organiseert Beeld en Geluid een event rondom deze dag.

Een ander hoogtepunt is het unieke filmmateriaal van de Bed-In van John Lennon en Yoko Ono dat in 2019 aan Beeld en Geluid werd overgedragen. Eppo van Nispen tot Sevenaer nam het materiaal van de heer Jan Hovers (destijds medewerker bij de KRO, nu directeur van het Zaans Museum) in ontvangst. De heer Hovers redde de film uit een selectie die zou worden ontzamd en bewaarde dit bijzondere materiaal bij hem thuis.

De tapes zijn gedigitaliseerd en op dit moment onderzoeken we de (auteurs) rechten van deze content, zodat we kunnen bepalen hoe we de content beschikbaar kunnen stellen.

NIEUW IN HET ARCHIEF: PERS EN JOURNALISTIEK

De perscollectie van Beeld en Geluid is in 2019 op interessante punten verrijkt. Zo ontving het Instituut op 1 juli duizenden rechtbanktekeningen uit handen van de erven van de in 2017 overleden tekenaar Chris Roodbeen. Het is de grootste schenking van rechtbanktekeningen uit de geschiedenis van Beeld en Geluid. We zetten dankzij deze schenking een stap in het veilig stellen en beschikbaar maken van een intrigerend journalistiek genre voor zowel mediamakers en onderzoekers, als het algemene publiek.

Verder is het archief aangevuld met documenten en personalia van de iconische journalisten Gerard van Westerloo en Max van Weezel.

Op 24 juli droeg tekenaar Tom Janssen zijn oeuvre over, bestaande uit politieke prenten, karikaturen en illustraties uit de periode 1976 tot aan 2018. Het oeuvre van Janssen is uniek voor Beeld en Geluid omdat het, naast een grote collectie fysieke tekeningen, ook veel digitaal materiaal bevat. Voor het eerst in haar bestaan heeft het Instituut een digitale tekeningencollectie van circa 6000 stuks verworven.

Chris Roodbeen, Telegraaf februari 2017

Uit de collectie van Tom Janssen

Telegraaf collega Saskia Belleman tijdens de overdracht van werk van Chris Roodbeen aan Beeld en Geluid

Op 24 juli droeg Tom Janssen zijn oeuvre van politieke prenten over aan Beeld en Geluid

FLIKKEN MAASTRICHT

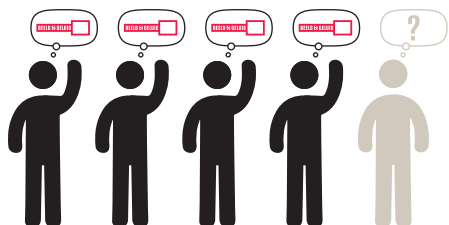
Speel mee in een spectaculaire achtervolging uit Flikken Maastricht

DASHBOARD

PUBIEK

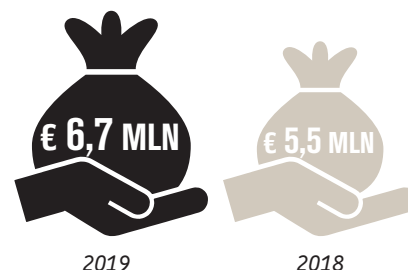
BEKENDHEID EN WAARDERING

78% van de Nederlanders kent Beeld en Geluid

Beeld en Geluid wordt gewaardeerd met een **NPS score van 30 procent**

Mediawaarde inclusief radio en TV

2019

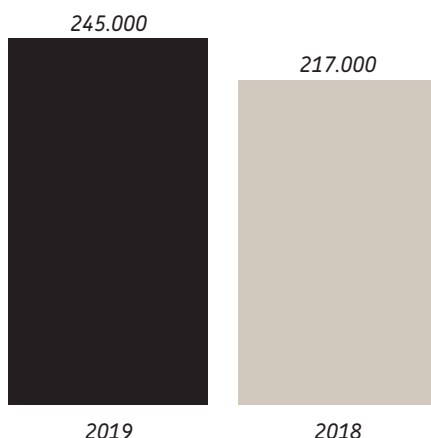

2018

Groei klantendatabase

In 2019 kon Beeld en Geluid 298.000 klanten rechtstreeks bereiken - 110.000 vanuit de database en 188.000 volgers via social media kanalen. Door de aangescherpte AVG groeide het database-bereik met volledige opt-in minder hard dan gepland. De datastage gaan we in 2020, natuurlijk met respect voor de privacy van onze bezoekers en de AVG, nog breder en persoonlijker activeren.

BEZOEKERSAANTALLEN

Het aantal bezoekers aan het museum, zowel particulieren als onderwijs, steeg licht. Verhuur en arrangementen deden het naar behoren. Gezamenlijk haalden we daarmee 245.000 bezoekers in huis. De grootste groei kwam van de nieuwe activiteiten zoals Dutch Media Week en activiteiten op locatie. Deze activiteiten organiseerden we gedeeltelijk met of bij partners, zoals de tentoonstellingen in Museum Hilversum en Paleis Soestdijk. Zo brengen we het verhaal van de media dieper het land in en binden we nieuw en meer publiek aan ons.

MEDIA-AANDACHT

TOP 3 VOOR EVENTS BIJ BEELD EN GELUID

- 1 Top 2000 Café
- 2 Dutch Media Week
- 3 NPO Radio 1 Tourcafé

TOP 3 PROGRAMMERINGSACTIVITEITEN VAN BEELD EN GELUID

- 1 Serieus Grappig en satirische avonden
- 2 Jeugdjournaaldagen
- 3 100 jaar radio

ONDERWIJS

In 2019 hebben **22.492 scholieren een bezoek gebracht** aan Beeld en Geluid.

10.969 Scholieren bezochten de Experience en 11.523 scholieren volgden een workshop, rondleiding of pakten de trein van de Hillywoodtour.

Scholieren uit het voortgezet onderwijs volgden het vaakst een workshop: 8147 leerlingen. De workshop Nieuws maken werd het vaakst gevolgd (3744 scholieren) gevolgd door de workshop Series maken (2532 scholieren). Een bezoek aan de Experience is het populairst bij het primair onderwijs: 4850 kinderen, tegenover 2104 basisschoolleerlingen die een workshop of rondleiding volgden.

Bijna 700 kinderen volgden een workshop of activiteit van Beeld en Geluid buiten het museum, bijvoorbeeld op hun school of tijdens een evenement.

ONLINE

GROEI OP ONZE SOCIALEMEDIAKANALEN

Aantal volgers / abonnees

2019	298.000
2018	206.000

Online views van onze content

2019	27 miljoen
2018	15 miljoen

TOP 3 POPULAIRSTE COLLECTIE ITEMS OP ONZE KANALEN

in views

De meest bekeken items op onze online kanalen geven een mooi inkijkje in de breedte van onze collectie. Enkele filmpjes gingen wereldwijd viraal. De grootste online hits:

1 Tafeltennis demonstratie (1979)

Facebook, viraal in Europa en Azië

<https://www.facebook.com/beeldengeluid/videos/370298317138834/>

2 Wilde zwijnen op de Veluwe (2012)

NatuurBeelden, viraal in Europa

>5 miljoen views

<https://www.facebook.com/beeldengeluid/videos/10155180316016688/>

3 Collaborateurs onder schot: de bevrijding in Amsterdam (1945)

YouTube

bijna 800.000 views

<https://www.youtube.com/watch?v=K0bk7HQMqMQ>

Ook populair waren Koninginnedag 1969 met een piepjonge Willem Alexander (Facebook), Gruwelen met Karbonkel (TILT), Nederland ingesneeuwd (YouTube), De Westerbork film (collectiesites en Facebook), 20 jaar Top 2000 (conservator-video), kindermode in 1971 (Facebook) en het item over de emoji-overload (TILT).

>10 miljoen views

Hierboven; tafeltennis demonstratie, wilde zwijnen op de Veluwe en collaborateurs onder schot: de bevrijding in Amsterdam (1945)

V.l.n.r. Koninginnedag 1969, Gruwelen met Karbonkel (TILT) en kindermode in 1971

ARCHIEF

GROEI VAN HET ARCHIEF

INHOUDELIJKE UITBREIDING VAN HET ARCHIEF

Onder dagelijkse aanwas Radio en TV verstaan we de instroom van door publieke en commerciële omroepen uitgezonden televisie- en radioprogramma's in het archief van Beeld en Geluid.

Publieke omroep: televisie en radio

Beeld en Geluid archiveert alle Nederlandse programma's (zonder herhalingen) op de landelijke publieke netten. In 2019 is 7.246 uur aan tv-uitzendingen ingestroomd.

Helaas mag Beeld en Geluid als onderdeel van de publieke taak tot nog toe geen

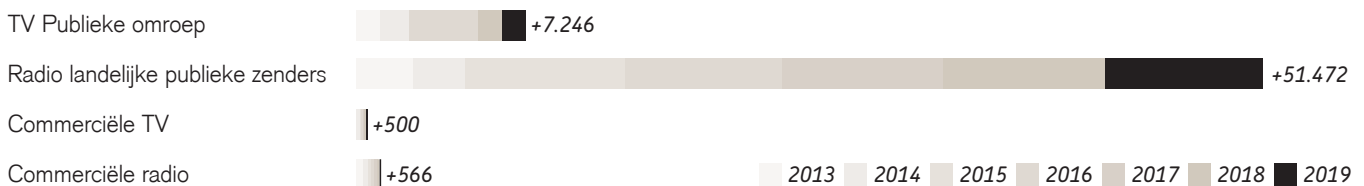
regionale en lokale RTV opnemen in het archief. Wel is op experimentele basis meegewerkt met de pilot van RPO en NPO om ervaring op te doen met het bewaren van de uitzendingen in het kader van de regiovensters. Ook wordt in overleg met de NLPO en diverse regionale omroepen de mogelijkheid tot verdere samenwerking onderzocht.

Sinds begin 2014 worden de radiozenders Radio 1 t/m 6 (vanaf 2016 Radio 1 t/m 5 en FunX) integraal, dus elke dag 24 uur, opgenomen. Voor 2019 betekent dit 51.472 uur radio.

Commerciële televisie en radio

Om een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het radio- en televisielandschap en om de ontwikkelingen binnen deze media vast te leggen, neemt Beeld en Geluid op zeer beperkte schaal ook commerciële radio- en televisieprogramma's in de collectie op. Dit is echter nog geen staand beleid en de gearchiveerde collecties zijn doorgaans niet beschikbaar. Op dit moment wordt samen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onderzocht of de archivering van een selectie van commerciële uitzendingen kan gaan behoren tot de taken van het instituut.

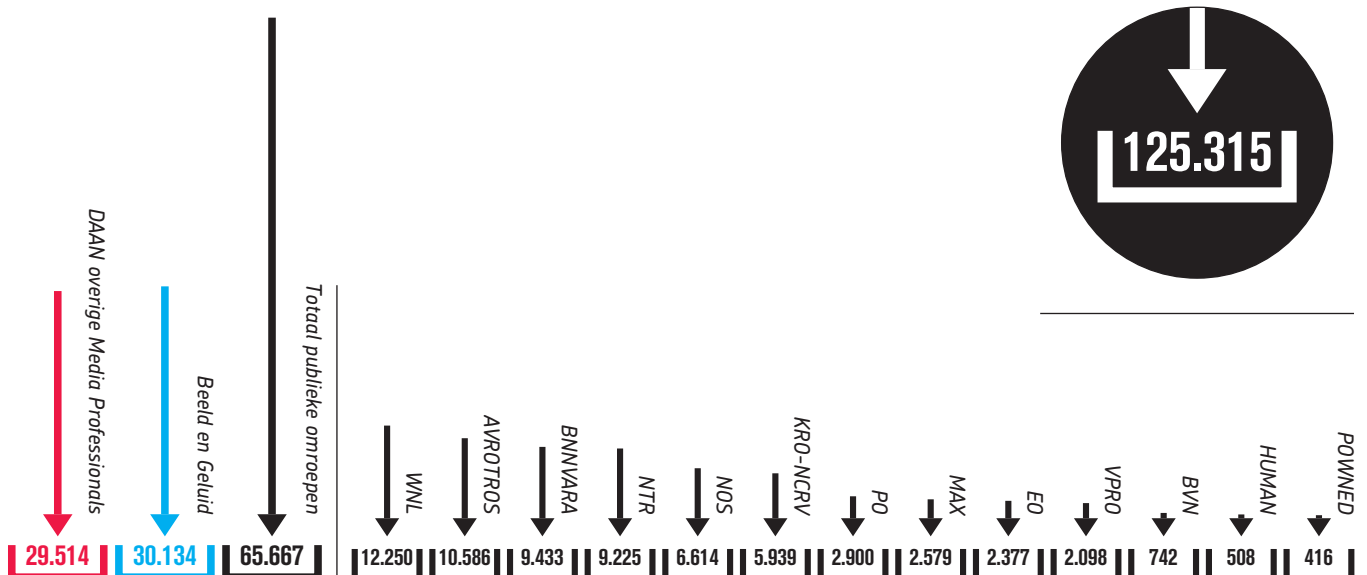
Aanwas radio en TV in uur

PROFESSIONEEL HERGEBRUIK

AANTAL DOWNLOADS GEPLAATST IN DAAN 2019

Totaal aantal downloads

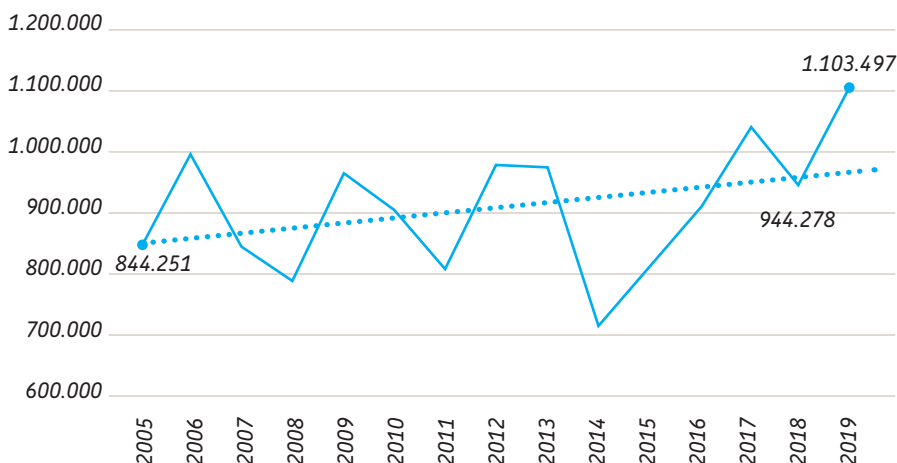

LICENTIE-INKOMSTEN

In 2019 werd er voor ruim € 1.103.497 aan licenties verstrekt namens de publieke omroepen voor professionele doeleinden. Dit is een forse stijging (17 procent) ten opzichte van 2018, toen we voor ruim € 944.000 aan licentie-omzet hebben geleverd aan publieke omroepen.

Naast de licentie-inkomsten voor publieke omroepen, ontvangt Beeld en Geluid ook licentie inkomsten voor eigen collecties en collecties waarvan derden rechthebbenden zijn. In 2018 bedroeg de totale omzet voor deze licenties 67.000 euro. Hiervan wordt nog een deel afgedragen naar de rechthebbenden.

Totaal licentieafdrachten publieke omroepen in EUR

GEBRUIK EDUCATIEVE PORTALS 2019

Het educatieve platform 'Beeld en Geluid op school' is technisch nog in ontwikkeling. Op dit moment hebben 10.000 instellingen toegang tot het platform, dit is 95 procent van alle onderwijsinstellingen. Er wordt maandelijks rond de 4500 keer ingelogd. De scholen gebruiken het lesmateriaal vooral in groepsverband: van klas tot collegezaal. De ambitie is om vanaf het schooljaar 2021/2022 het gebruik te verhogen naar 7500 inlogs per maand.

'Beeld en Geluid op school' is in het najaar 2019 gelanceerd. Tijdens de

campagne is er gekozen voor een gelaagde communicatiestrategie. De focus lag op de huidige Teleblik- en Academie-gebruikers, die we zo vlekkeloos mogelijk probeerden te laten overstappen op het nieuwe platform. Onder deze gebruikers zat een aanzienlijk deel 'slapende' accounts; door de introductie van het nieuwe platform hebben we een deel van hen weer tot actieve gebruikers weten te maken. Deze groep 'early adopters' van het platform zal in de vervolgcampagne als ambassadeur dienen om nieuwe gebruikers te ontsluiten.

De PCGG-zender van Idzerda

BIJZONDERE BUIKLENEN

In Driebergen organiseerde de Nederlandse Vereniging voor de Historie van de Radio een uniek evenement: een overzichtstentoonstelling van het leven en werk van radiopionier Hanso Idzerda. Beeld en Geluid droeg op een mooie manier bij aan 'Idzerda - 100 jaar radio-omroep' met een groot aantal buiklenen van aan Idzerda gerelateerde objecten. Onze eigen Idzerda PCGG-zender diende als topstuk!

KENNISDELING

BEELD EN GELUID ABROAD

NATIONAAL

Training & Educatie

- 1 P&P (gastcolleges)
- 2 Reinwardt (gastcolleges)
- 3 NDE Leren Preserveren (gastcolleges)
- 4 Winter School for AV Archiving (georganiseerd)
- 5 AVA_Net training

Bijeenkomsten en symposia

- 6 Week van het Digitaal Erfgoed (gepresenteerd)
- 7 Publiek Domeindag (gepresenteerd)
- 8 AVA_Net Expertmeeting (georganiseerd)
- 9 AVA_Net Symposium (georganiseerd)
- 10 DEN Conferentie (mee gepresenteerd)
- 11 REWIRE Festival (mee georganiseerd)
- 12 Urgent Publishing: New Strategies for Post-Truth Times (mee georganiseerd)
- 13 Open Media Art (mee georganiseerd)
- 14 Border Sessions (mee georganiseerd)
- 15 Sandberg Masterclass (mee georganiseerd)
- 16 Fieldlab VR (mee georganiseerd)
- 17 Podcastfestival (vertegenwoordigd)
- 18 KIA Kennisdag Preservering en (pre-) ingesttooling (gepresenteerd)
- 19 WOSS (mee gepresenteerd)
- 20 Eindsymposium TM21: Sturen op beleving (vertegenwoordigd)
- 21 Masterclass Unstereotype: Hoe breng je inclusiviteit in de praktijk (vertegenwoordigd)
- 22 Conferentie 2019 | True Stories: Beyond the Bubble Erfgoed Vertel Event
- 23 Erfgoed Vertel Event (vertegenwoordigd)
- 24 Archiefdagen (vertegenwoordigd)
- 25 SEMIA Symposium (mee georganiseerd)
- 26 CrossMedia Cafés (gehuisvest en mee georganiseerd)

INTERNATIONAAL

- 27 Amsterdam; IBC (vertegenwoordigd)
- 28 Amsterdam; IDFA DocLab Immersive Network meeting (gepresenteerd)

- 29 Amsterdam; iPRES (mee georganiseerd, gepresenteerd)
- 30 Austin US; SXSW (vertegenwoordigd)
- 31 Baltimore; AMIA (gepresenteerd)
- 32 Boston US; Museums and the web (paper)
- 33 Brussel; Time Machine kick-off
- 34 Budapest; NTTW (mee georganiseerd & gepresenteerd)
- 35 Den Haag; Europeana Aggregators Forum (gepresenteerd)
- 36 Dresden; Time Machine Conference 2019 (mee georganiseerd)
- 37 Dubrovnik; FIAT/IFTA World Conference 2019 (gepresenteerd)
- 38 Gent; Bootcamp open culturele data (gepresenteerd)
- 39 Göttingen; 2019 IIF Annual Conference (gepresenteerd)
- 40 Hamburg; Open Repositories (gepresenteerd)
- 41 Helsinki; EU ICT (deelnemer)
- 42 Hilversum; bijeenkomst AV Think Tank (georganiseerd)
- 43 Hilversum; IASA conferentie (gehuisvest en mee georganiseerd, workshop en paper gepresenteerd)
- 44 Hilversum; Joint Technical Symposium (gehuisvest en mee georganiseerd, workshop en paper gepresenteerd)
- 45 Hilversum; The International Perspective on a Radio Centenary (gehuisvest en georganiseerd)
- 46 Indianapolis; BAVASS Summer School (gepresenteerd)
- 47 Lissabon; CC Summit (gepresenteerd)
- 48 Lissabon; Europeana Annual General Meeting (mee georganiseerd, gepresenteerd)
- 49 Londen; MuseumNext (vertegenwoordigd)
- 50 Londen; Vanishing Point: The Curation and Preservation of Virtual Reality (gepresenteerd)
- 51 Los Angeles; The Reel Thing Conference (gepresenteerd)
- 52 Luxemburg; IAMHIST congres (gepresenteerd)
- 53 Luxemburg; ReTV review (gepresenteerd)
- 54 Luxemburg; Training course
- 55 Luxemburg; FIAT/IFTA Media Studies Conference '89 en EUscreen Network Meeting (mee georganiseerd)
- 56 Manchester; TVX (gepresenteerd)
- 57 Mexico City; III Congreso Internacional de Archivos Digitales (keynote)
- 58 New York; DAS - Digital Asset Symposium (gepresenteerd)
- 59 Nice; ACM Multimedia (keynote)
- 60 Praag; CADEAH project kick-off meeting
- 61 Split; COPEAM (gepresenteerd)
- 62 Stockholm; 9th FIAT/IFTA Media Management Seminar 'Changing Sceneries, Changing Roles' (mee georganiseerd & gepresenteerd)
- 63 Stockholm; Europeana Aggregators Forum (gepresenteerd)
- 64 Stockholm; seminar oral history (gepresenteerd)
- 65 Utrecht; Digital Humanities Conference 2019 (gepresenteerd)

BEELD EN GELUID ONTVANGT

- National Film & Sound Archive of Australia
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- European Broadcasting Union (EBU)
- Koninklijke Bibliotheek
- Nederlands Dans Theater
- Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)
- Natuurmonumenten
- Rijksmuseum Boerhaave
- New York Public Library
- Alzheimer Nederland
- Turing Foundation
- Stichting het Vergeten Kind
- Bibliotheek Utrecht
- Stichting Visual Erfgoed
- Dwerft (Potsdam)
- Dutch Guild of Multi-Media Engineers
- Ergeng TV (China)
- Vlaamse Radio- en Televisie Academie
- Tianjin Science and Technology Museum (China)

Rijksmuseum Boerhaave

JOURNALS EN BLOGS

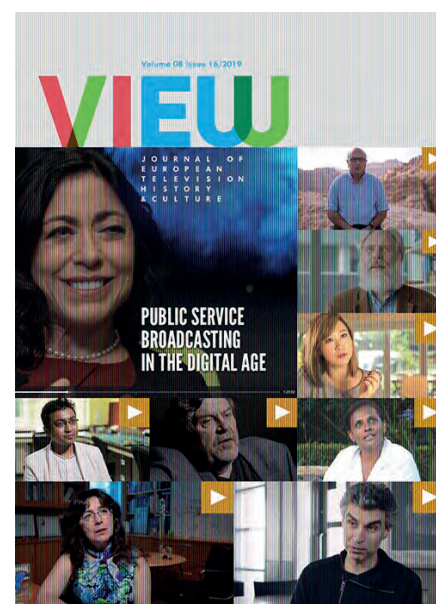
De journals werden in 2019 verhuisd naar het Ubiquity Press-platform, een platform specifiek gericht op open toegang.

VIEW Journal maakte in 2019 een inhaal-slag en publiceerde 3 volledige nummers en 1 kort nummer met daarin 30 onderling getoetste artikelen. Deze nummers hebben in totaal 1936 unieke views.

Het Tijdschrift voor Mediageschiedenis (TMG) maakte een identiteitswijziging door die in 2020 wordt afgerond: een nieuwe huisstijl én voortaan gaat dit wetenschappelijke tijdschrift als tweetalig door het leven. Het Tijdschrift heet voortaan dan ook TMG-Journal for Media History.

De 2 volgens schema gepubliceerde nummers behielden 6 onderling getoetste en 3 reguliere artikelen en 4 recensies. We publiceerden 11 Engelstalige en 28 Nederlandstalige blogs met in totaal 1.950 unieke views.

Op het publicatieplatform verschenen 12 verslagen en wetenschappelijke papers, waaronder het herziene digitale preservings- én collectieplan. In totaal had het publicatieplatform 7610 unieke views. Beide worden nog voorzien van een vertaling.

SATIRISCHE AVONDJES UIT

Onderdeel van de tentoonstelling *Serius Grappig* met o.a. Jack Spijkerman en Arjan Ederveen

BERICHT VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Onno Hoes

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid wordt bestuurd volgens het Raad-van-Toezicht-model met één directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht is de werkgever van het Bestuur en houdt toezicht op het beleid van het Bestuur en de algemene gang van zaken binnen Beeld en Geluid. Ook staat de Raad van Toezicht de directeur-bestuurder met raad en advies terzijde. Bij de invulling van zijn taak richt de Raad zich op het belang van de stichting en de bij de stichting betrokken personen. In de uitvoering van zijn taak als toezichthouder neemt de Raad van Toezicht de toepasselijke wet- en regelgeving, de bepalingen uit de statuten en de Governance Code Cultuur in acht.

In 2019 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bij elkaar. In juli werd het jaarlijkse werkbezoek georganiseerd in een dependance van Beeld en Geluid; de Bunker in de Scheveningse duinen. De leden werden daar geïnformeerd over de nitraat-collectie die daar wordt bewaard en organiseerden aldaar tevens het afscheid van mevrouw Ter Horst in haar hoedanigheid als voorzitter.

Tevens zijn dit jaar de heer Minkman en mevrouw Rijxman afgetreden als lid van de raad in resp. februari en juli en mocht de Raad van Toezicht de heer Hoes verwelkomen als voorzitter en mevrouw Pigeaud als lid en tevens voorzitter van de Auditcommissie.

Buiten de reguliere vergaderingen om vond regelmatig overleg plaats tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder. In februari 2019 vond een jaargesprek plaats tussen de Raad en alle leden van de Ondernemingsraad (OR), in het kader van de aan de OR gedane adviesaanvraag 'Beter en Gedurfd'. Daarnaast spraken alle leden van de Raad met het dagelijkse bestuur van de Ondernemingsraad over de gang van zaken, in december.

BENOEMING ONNO HOES TOT VOORZITTER

De heer Onno Hoes werd per 11 juli 2019 door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap benoemd tot voorzitter van de Raad van Toezicht. Hij volgt hiermee mevrouw Ter Horst op die de

voorzittershamer met verve heeft gehanteerd in de voorgaande 8 jaar. Beeld en Geluid is haar hier dankbaar voor.

Als belangrijke competenties voor de nieuwe voorzitter waren in de profielschets genoemd dat hij/zij een succesvolle loopbaan heeft als verbindende, ervaren en allround bestuurder van een grote non-profitorganisatie, alsmede ervaring met politieke netwerken. Deze aspecten sprongen er bij de heer Hoes uit in vergelijking tot de andere kandidaten.

Daarnaast spraken zijn persoonlijkheid en zijn stijl in het voorzitterschap het meest aan en is de selectiecommissie van mening dat deze een goede match vormen met de overige leden in de Raad en de directeur-bestuurder.

De werving geschiedde openbaar en met de inzet van werving- en selectiebureau Public Spirit.

STRATEGISCHE ONTWIKKELINGEN

Vanuit zijn toezichtstaken besteedde de Raad van Toezicht aandacht aan de voortgang en realisatie van de belangrijkste strategische ontwikkelingen van Beeld en Geluid. De Raad richtte zijn aandacht op een aantal specifieke onderwerpen. Zo was daar het aangaan van de verregaande samenwerking met COMM - Museum voor Communicatie in Den Haag. De raad heeft zich laten informeren over het doel, nut en noodzaak, het perspectief en de risico's en heeft daarna toestemming verleend voor het intensiveren van de samenwerking voor de duur van vooralsnog 3 jaar.

Ook richtte de Raad zich op de vernieuwing van het museum van Beeld en Geluid. Het proces, de stand van zaken, de inhoud, planning en financiering door middel van de Capital Campaign.

De werkzaamheden rond het risicomanagement traject binnen de organisatie en de daarbij behorende (strategische) risico inventarisatie stemde de Raad tevreden. Ook de Auditcommissie en Raad van Toezicht zijn gevraagd om hun visie op de strategische risico's welke vanaf nu een vast agendapunt van de Auditcommissie zijn.

Tevens keurde de Raad het jaarverslag en de jaarrekening 2018 goed en de begroting en activiteitenplan voor 2020.

ONAFHANKELIJK TOEZICHT

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is akkoord gegaan met de statutenwijziging naar aanleiding van de eerder bereikte overeenstemming over de afschaffing van de benoemingsrechten van de NPO ten aanzien van de leden van de Raad van Toezicht van Beeld en Geluid. Deze wijziging is in februari door een notaris bekrachtigd. Door middel van deze bekrachtiging benoemt de Raad van Toezicht vanaf 20 februari 2019 zelf zijn leden aan de hand van het vastgestelde profiel; met uitzondering

van de voorzitter, die wordt formeel door de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap benoemd. Binnen de Raad van Toezicht zijn afspraken gemaakt over een overgangperiode voor de zittende leden in relatie tot de nieuwe statuten.

De Raad streeft ernaar alle beschreven competenties in het bovengenoemde profiel vertegenwoordigd te zien in de samenstelling van de Raad. Daarom besloot de Raad in september 2019 over te gaan tot werving van een nieuw lid met het profiel 'juridische kennis'. Op 31 december 2019 was deze vacature nog niet vervuld.

De Raad van Toezicht onderschrijft de Governance Code Cultuur en de organisatie past de daarin opgenomen aanbevelingen toe. Om potentiële belangenverstrengelingen te voorkomen zijn in 2019 aanpassingen in de wijze van benoeming van de leden van de Raad doorgevoerd en is aandacht besteed aan de deelname van mevrouw Noordegraaf aan een Europees samenwerkingsprojecten waar ook Beeld en Geluid in participeert. Mevrouw Noordegraaf is sinds 1 maart 2019 (tot en met 29 februari 2020) lid van het bestuur van het Europese Time Machine CSA project. Hierin zitten 33 kernpartners, waaronder Beeld en Geluid. Er zit geen vertegenwoordiger van Beeld en Geluid in het bestuur en er bestaat geen gezagsverhouding tussen Beeld en Geluid en mevrouw Noordegraaf binnen de organisatie en uitvoering van het project. Tevens heeft Beeld en Geluid zich geëngageerd aan het consortium van CLARIAH (Common Lab Research Infrastructure for the Arts and Humanities) waar de Universiteit van Amsterdam, waar mevrouw Noordegraaf werkzaam is, deelneemt in het project CLARIAH-PLUS. Ook hier is echter geen sprake van een gezagsverhouding.

In 2020 zal de organisatie aanpassingen maken aan het directiereglement, in verband met de afronding van de invoering van de matrixorganisatie. Ook zullen naar aanleiding van de samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag mogelijk nog verdere wijzigingen worden aangebracht in de governance en het toezicht.

REMUNERATIECOMMISSIE EN AUDITCOMMISSIE

De heer Minkman trad op verzoek van de directeur-bestuurder en controller nog éénmaal op als voorzitter van de Auditcommissie vergadering van 22 maart 2019, dit viel binnen de formele verlengingstermijn van zijn zittingsperiode.

De heer Joustra is benoemd tot vice-voorzitter en neemt het voorzitterschap van de remuneratiecommissie over van de heer Minkman.

De onafhankelijkheid van de accountant is voldoende en er is gerapporteerd aan Beeld en Geluid conform de regels. Met het vertrek van de heer Minkman en de aanstelling van mevrouw

Pigeaud als nieuwe voorzitter van de Auditcommissie is besloten de accountantswissel (conform de Governance Code Cultuur eens per 4 jaar), 1 jaar uit te stellen in verband met de bij de accountant aanwezige kennis en ervaring over Beeld en Geluid, welke mevrouw Pigeaud tot ondersteuning kunnen zijn.

BENOEMING MIEKE PIGEAUD

De benoemings- en selectiecommissie voor de functie van Raad van Toezicht lid na defungeren van de heer Minkman bestond uit de heer Joustra (voorzitter) en mevrouw Saam. Met het vertrek van de heer Minkman werd gezocht naar een nieuw lid met het profiel 'financiële expertise', die hem kon opvolgen als voorzitter van de Auditcommissie.

In mevrouw Mieke Pigeaud ziet de raad een geschikte kandidaat om de Raad te completeren. Met haar ervaring op financieel gebied, is zij de aangewezen persoon om de Auditcommissie te gaan leiden. Voorts concludeerde de Raad dat mevrouw Pigeaud voldoende onafhankelijk kan acteren als toezichthouder.

De werving geschiedde openbaar en met de inzet van werving- en selectiebureau Public Spirit.

ZELFEVALUATIE

Conform de Governance Code Cultuur voerde de Raad van Toezicht in december van 2019 een zelfevaluatie uit naar het eigen functioneren en samenspel met de directeur-bestuurder. Dit jaar heeft de Raad een evaluatie uitgevoerd aan de hand van een aantal door de voorzitter geformuleerde vragen. Uit de zelfevaluatie kwamen enkele verbeterpunten naar voren die zijn vervat in acties die zijn toegevoegd aan de bestaande actielijst van de Raad. Enkele acties hebben betrekking op het updaten van de kennis van de leden op het gebied van governance en financieel toezicht houden. Tevens sprak de Raad zijn voorkeur uit om volgend jaar een uitgebreide evaluatie uit te voeren waarin vooral aandacht wordt besteed aan de raad in individueel persoon, hun drijfveren en hoe zij daarmee een evenwichtig geheel kunnen creëren.

Aftreedrooster en ledenoverzicht Raad van Toezicht t/m 31 december 2019

<i>lid</i>	<i>1^e benoeming per</i>	<i>2^e benoeming per</i>	<i>uiterlijk defungeren</i>
Onno Hoes (voorzitter)	11 juli 2019	11 juli 2023	11 juli 2027
Karin de Groot	14 februari 2013	14 februari 2017 ¹	14 februari 2021
Julia Noordegraaf	1 oktober 2016	1 oktober 2020 ¹	1 oktober 2024
Bert Huisjes	1 april 2017	N.v.t.	1 april 2021 ¹
Arendo Joustra	1 september 2017	1 september 2021 ¹	1 september 2025
Hedwig Saam	22 februari 2018	22 februari 2022 ¹	22 februari 2026
Mieke Pigeaud	13 juni 2019	13 juni 2023	13 juni 2027

1. Artikel 21 van de nieuwe statuten van Beeld en Geluid (d.d. 20 februari 2019) kent een overgangsbepaling rondom 'onverenigbaarheid'. De leden die reeds zitting hebben in de RvT ten tijde van de statutenwijziging maken in beginsel allemaal hun termijn af. De leden eerder benoemd door de NPO conform de oude statuten (d.d. 2 mei 2017) maken hun eerste termijn af waarna zij aftreden. Voor de overige leden geldt dat na afloop van de eerste termijn een toetsing plaatsvindt of zij al dan niet kunnen aanblijven i.v.m. de borging van onafhankelijkheid in de samenstelling van de RvT; de toetsing gebeurt aan de hand van de statuten en het vastgestelde RvT profiel (d.d. 4 februari 2019).

NEVENFUNCTIES RAAD VAN TOEZICHT LEDEN T/M 31 DECEMBER 2019

Onno Hoes

Voorzitter Raad van Toezicht

Hoofdfunctie: Voorzitter Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs

Nevenfunctie(s):

- Bestuurslid United World College Maastricht
- Bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Lid studiegroep interbestuurlijke- en financiële verhoudingen, ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Lid hoofdbestuur MKB Nederland
- Voorzitter VVD Regio Zuid

Arendo Joustra

Vice-voorzitter Raad van Toezicht, voorzitter remuneratiecommissie

Hoofdfunctie: Hoofdredacteur Elsevier Weekblad

Nevenfunctie(s):

- Secretaris Willem Oltmans Stichting
- Bestuurslid Bart Tromp Stichting
- Lid Comité van Aanbeveling van de Stichting Mediageheugen
- Lid Raad van Toezicht Roosevelt Institute for American Studies
- Bestuurslid Lucas Ooms Fonds
- Bestuurslid Jac. van Veen Persprijs
- Lid Commissie Huizinga-lezing
- Lid Comité van Aanbeveling GerardvanWesterloo.nl
- Lid Commissie Toezicht en Naleving / Raad van Uitvoering CAO voor het Uitgeverijbedrijf
- Lid Academie De Gouden Ganzenveer
- Jurylid Zilveren Camera

Karin de Groot

Raad van Toezicht lid

Hoofdfunctie: Directeur iTV Studios Nederland

Nevenfunctie(s): geen

Julia Noordegraaf

Raad van Toezicht lid, lid Remuneratiecommissie

Hoofdfunctie: Hoogleraar Digitaal Erfgoed, Faculteit der

Geesteswetenschappen UvA

Nevenfunctie(s):

- Lid Bestuur voor Media Studies, Common Lab Research Infrastructure for the Arts and Humanities - CLARIAH
- Tot 10 oktober 2019: Lid Executive Team Europese Time Machine CSA Project
- Vanaf 10 oktober 2019: Vice President Time Machine Organisation

Bert Huisjes

Raad van Toezicht lid

Hoofdfunctie: Directeur Omroep WNL

Nevenfunctie(s): geen

Hedwig Saam

Raad van Toezicht lid, lid Auditcommissie

Hoofdfunctie: Directeur Museum Het Valkhof

Nevenfunctie(s):

- Lid Raad van Toezicht Wereldmuseum Rotterdam (WMR)
- Lid Raad van Toezicht het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW, bestaande uit Museum Volkenkunde, het Tropenmuseum en het Afrika Museum).
- Lid Raad van Toezicht Dutch Design Foundation (Dutch Design Week)

Mieke Pigeaud

Raad van Toezicht lid, voorzitter Auditcommissie

Hoofdfunctie: Eigenaar Pi Control

- Lid Raad van Toezicht Consumentenbond
- Lid Ledenraad Vereniging Achmea
- Lid Raad van Commissarissen Havenbedrijf Amsterdam N.V.

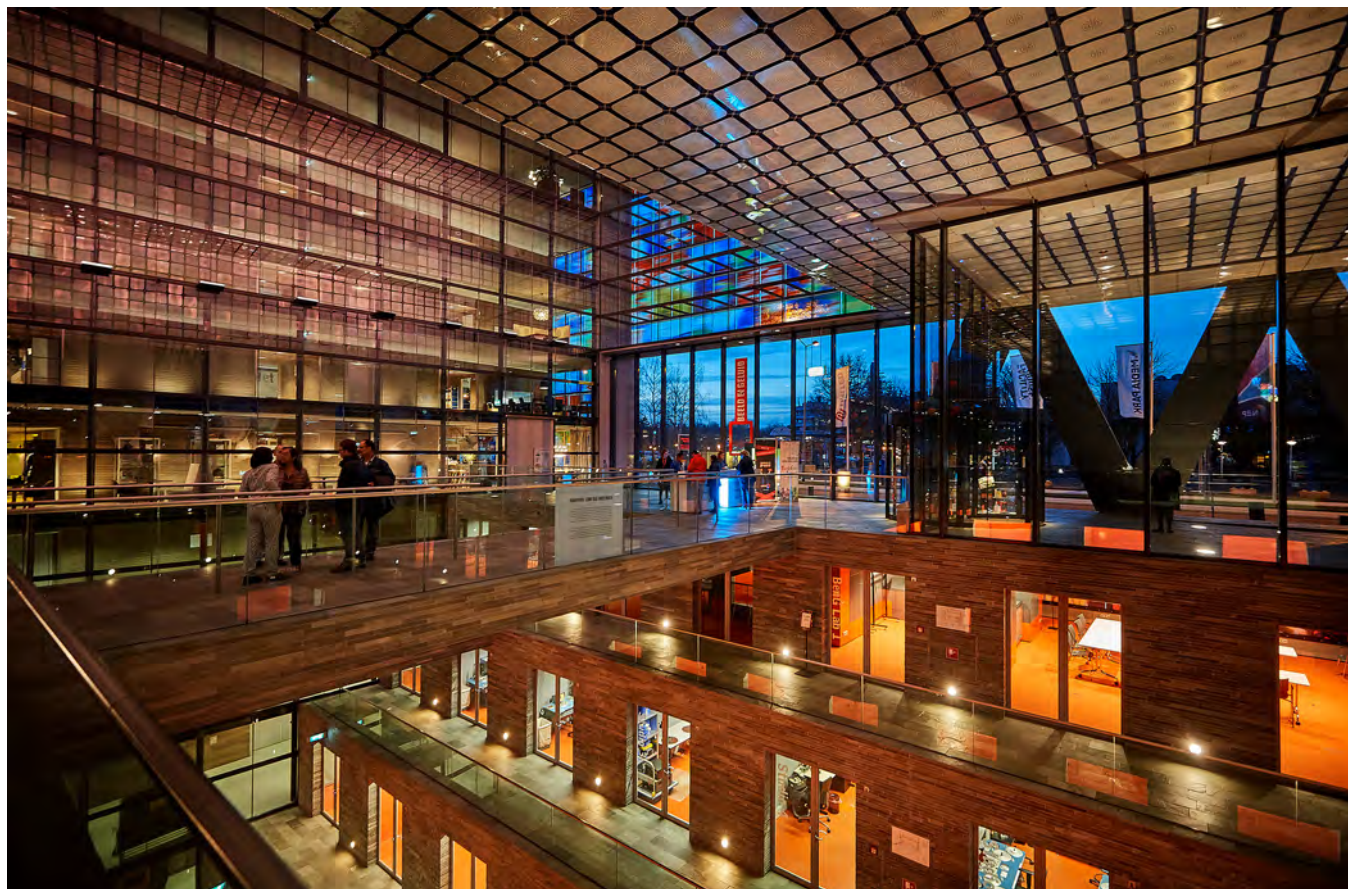

ONZE MEDEWERKERS

17 december 2019, foto Paul Ridderhof

BESTUURSVERSLAG

TAKEN EN FINANCIERING

MEERJARENBELEID EN BEKOSTIGING VAN AMBITIES

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid is een stichting, statutair opgericht in 1997 en ingeschreven in de gemeente Hilversum. Beeld en Geluid is op grond van de Mediawet door de minister van OCW aangewezen om het media-archief van de publieke omroep in stand te houden en te exploiteren. Het ontvangt voor zijn taken een structurele Rijksbijdrage. Voorts ontvangt Beeld en Geluid per 2017 van OCW ook beperkt middelen uit de Cultuurbegroting op grond van de BIS / Wet op het specifiek cultuurbeleid en de Erfgoedwet. Het instituut ontvangt deze middelen in het kader van beheer- en presentatie-activiteiten ten behoeve van de perscollectie die in eigendom van Beeld en Geluid is gekomen na de fusie met het voormalig Persmuseum op 2 mei 2017.

Naast deze subsidies ontvangt Beeld en Geluid additionele subsidie van het ministerie van OCW, de Europese Commissie en andere instellingen en fondsen ter financiering van activiteiten die bijdragen aan de realisatie van haar ambities.

ADDITIONEEL GEFINANCIERDE ACTIVITEITEN

Beeld en Geluid maakt intern onderscheid tussen structureel en additioneel gefinancierde activiteiten. Deze taken behoren tot de kerntaken van Beeld en Geluid maar de additionele gefinancierde activiteiten kunnen slechts uitgevoerd worden wanneer er additionele middelen beschikbaar gesteld worden. Dit kunnen subsidies zijn die verstrekt worden door het ministerie OCW en de Europese commissie. Ook andere overheden en instanties verstrekken soms deze additionele middelen. In het financieel verslag worden deze activiteiten niet afzonderlijk verantwoord. Wel worden de structurele en additionele financiering apart gepresenteerd. Naast de genoemde middelen voor de additionele gefinancierde activiteiten ontvangt Beeld en Geluid middelen vanuit fondsen en/of goede doelen loterijen. De activiteiten die hiermee uitgevoerd kunnen worden, worden in het financieel jaarverslag niet apart verantwoord maar de ontvangen middelen wel.

BANKGIRO LOTERIJ

De BankGiro Loterij draagt als vaste partner van Beeld en Geluid bij aan de realisatie van publiekspresentaties en programmering over media. In 2019 is de bijdrage van de loterij gebruikt voor meerdere doelen, zoals de tentoonstelling *Serieus Grappig*, actualisatie van de *Experience*, ontwikkeling van het arrangement *Wijs met Media* en onderdelen van de viering van 100 jaar Radio zoals de ontwikkeling

Goed Geld Gala van de BankGiro Loterij

van de tentoonstelling KinderRadioFabriek en het hoorspel Stemfraude.

De bijdrage bestaat uit een vaste bijdrage van driehonderdduizend euro en een variabel bedrag dat door de deelnemers van de BankGiro Loterij geormerkt is voor Beeld en Geluid. Voor de deelnemers van de loterij organiseren wij twee keer per jaar een exclusief evenement over actuele onderwerpen in de media. De geormerkte spelers ontvangen een speciale nieuwsbrief om geïnformeerd te blijven over het aanbod van Beeld en Geluid.

CULTURELE ANBI STATUS

Beeld en Geluid is door de Belastingdienst aangewezen als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De status van culturele ANBI geeft donateurs de mogelijkheid om gebruik te maken van de belastingvoordelen van de Schenkingswet.

BESTUUR EN ORGANISATIE

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur bestaat per 1 februari 2018 uit de heer E.F.M. van Nispen tot Sevenaer (directeur-bestuurder).

Eppo van Nispen tot Sevenaer

Nevenfuncties bestuur

De nevenfuncties van de heer Van Nispen tot Sevenaer in 2019 bestonden uit (allen onbezoldigd):

- Bestuur Ridderschap van Gelderland
- Bestuurslid Get Oud
- Lid jury Johannes van Dam prijs

Uit hoofde van functie:

- Bestuurslid Netwerk Digitaal Erfgoed
- Bestuur Prins Claus Fonds
- Lid Raad van Toezicht Muiderstot
- Lid OnderwijsAdviesRaad MIC Hogeschool van Amsterdam
- Lid adviesraad NTR
- Lid Raad van Advies Universiteit van Amsterdam Faculteit Geesteswetenschappen
- Lid VNG Expertisecentrum lokale journalistiek
- Lid Bestuur Forever Radio
- Lid Bestuur MediaPerspectives
- Lid Jubileumcomité Kinderboekenmuseum
- Voorzitter Stuurgroep Netwerk Mediawijsheid

ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

Bij Beeld en Geluid werkten op 31 december 2019 195 medewerkers (172,6 fte) van wie 41 medewerkers met een tijdelijk dienstverband. Er waren 31 stagiair(e)s in 2019 actief en 61 vrijwilligers (met een gemiddelde inzet van 242 uur per vrijwilliger). 52% Van de medewerkers van Beeld en Geluid is vrouw.

Het ziekteverzuim daalde verder naar 2,17% over 2019 (in 2018 2,44% en in 2017 4,3%). Het verlooppercentage in 2019 bedroeg 8,7%.

35 Collega's volgden in 2019 een individuele opleiding of coachingstraject. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers is 43 jaar.

Sociale lasten en pensioenen

	2017	2018	2019
Gemiddeld aantal fte	150	160	173
Sociale lasten	1.168.240	1.456.955	1.603.462
Pensioenen	898.742	852.698	904.351
Totaal	2.066.982	2.309.653	2.507.813

FINANCIEEL RESULTAAT

Beeld en Geluid heeft het boekjaar afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 0,78 miljoen dat volgens plan wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve. Dit resultaat is circa € 0,5 miljoen gunstiger uitgevallen dan begroot. De lagere

afschrijvingslasten in 2019 hebben met name geleid tot dit gunstiger resultaat.

In de begrote afschrijvingslasten waren ook de jaarlijkse afschrijvingslasten opgenomen van de inmiddels afgeschreven Experience. De hierdoor ontstane meevaller wordt geheel toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor de vernieuwing van het museum.

De solvabiliteit is per balansdatum 13% (2018: 14,5%). Het is te verwachten dat door het inzetten van de bestemmingsreserves deze in de komende jaren zal dalen.

De verstrekker van de enige lening aan Beeld en Geluid (Bank Nederlandse Gemeenten) heeft voldoende zekerheden. Het feit dat Beeld en Geluid geen nieuw vreemd vermogen hoeft aan te trekken, maakt het niet nodig beleid te ontwikkelen om de solvabiliteit te verbeteren. In 2020 zal beoordeeld worden wat een wenselijke aan te houden buffer (reserve) zou moeten zijn.

De liquiditeitspositie is in 2019 min of meer gelijk gebleven. De current ratio is ten opzichte van vorig jaar gedaald; 2,6 ten opzichte van 3,06 in 2018. Beeld en Geluid kan op de korte en middellange termijn aan zijn verplichtingen voldoen zonder vreemd vermogen aan te trekken.

De liquiditeiten van Beeld en Geluid worden conform het 'treasurystatuut' op rekeningen geplaatst bij banken met minimaal een AA-rating van één van de erkende ratingbureaus (Standard & Poor, Moody's of Fitch IBCA) voor geldmarktproducten. De per 1 april geldende negatieve rente op deze rekeningen vormen een klein risico voor het resultaat, omdat hier in de begroting geen rekening mee was gehouden. Naast deze rekeningen gebruikt het instituut verder geen financiële producten om haar liquiditeiten onder te brengen.

Naar verwachting zullen de liquiditeiten in 2020 en 2021 afnemen. De investeringen voor de vernieuwing gaan plaatsvinden en de afdeling Victorie (ICT) staat voor grote vervangingsinvesteringen van circa € 4 miljoen. Deze relatief grote investeringen zijn voorzien en vormen geen enkele bedreiging voor een gezonde liquiditeitspositie van Beeld en Geluid op de korte en lange termijn. Het is de verwachting dat current ratio eind 2021 gezakt zal zijn naar 2,25 wat nog altijd zonder meer gezond is.

VERANTWOORDING BESTEDINGEN EN PRESTATIES BIS EN ERFGOEDWET

De middelen uit het BIS en Erfgoedwet zijn ook in 2019 gezet voor activiteiten rondom de presentatie van de collectie van het Persmuseum. Een groot deel van de activiteiten vond zijn weerslag

De cast van Koefnoen tijdens een 'satirisch avondje uit'

in de satire-tentoonstelling 'Serieus Grappig' en de programmering daaromheen.

De tentoonstelling 'Serieus Grappig' was te zien van 8 februari tot 15 september 2019 en is in samenwerking met De Speld tot stand gekomen. Deze tentoonstelling belichtte de werking en het doel van satire maar stelde ook aan de orde waaróm satire zo belangrijk is en laat de bezoeker nadenken waar hun eigen grenzen liggen als het om spot gaat. Dit alles werd geïllustreerd met een rijke collectie aan memorabilia, televisiefragmenten en unieke spotprenten binnen het thema.

Rondom de tentoonstelling organiseerde Beeld en Geluid iedere laatste donderdag van de maand een 'satirisch avondje uit' waarbij bekende satire makers zoals Youp van 't Hek, Koefnoen, Paul Haenen, Jack Spijkerman, Arjan Ederveen en De Speld meer vertellen over hun werk en inspiratiebronnen.

Voor kinderen organiseerden we in samenwerking met de MuseumJeugdUniversiteit een collegereeks over satire. Daarin behandelden o.a. wetenschapper Mark Boukes, De Speld redacteur Nathan de Groot, Klaas van Eerden, cartoonist Merel Barends de verschillende vormen van satire; op televisie, online, in tekeningen en gingen de deelnemers aan het einde van de reeks naar huis met een MuseumJeugdUniversiteit-diploma.

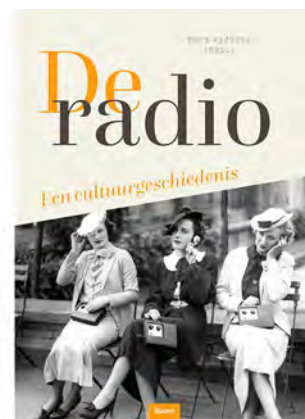
Het thema van 2019 was 'Jij bent de Pers' (herziene BIS aanvraag Persmuseum 2017 - 2020). Dit thema werd vormgegeven door presentatie en programmering in Beeld en Geluid en op locatie, waarin de kracht en consequenties van de open toegang tot (sociale) mediakanalen voor iedereen onderzocht. Een overzicht:

- 23 januari 2019: KIM nieuwjaarsdebat: journalistiek en activisme staan van oudsher op gespannen voet met elkaar. Journalisten registreren, beschrijven en verslaan de wereld, maar laten het 'veranderen' ervan over aan anderen, zoals politici, lobbyisten en activisten. Maar wat als de actualiteit schreeuwt om actie? En als je als journalist een belangrijk podium hebt en een massa

kunt mobiliseren? Neem de campagne Schuldvrij! van correspondent Jesse Frederik, de kinderpardon-petitie van presentator Tim Hofman of de oproep tot een Geen-Stijl-boycot van Volkskrant-redacteur Loes Reijmer en NRC-columniste Rosanne Herzberger. Hoe ontpop je je van vlieg-op-de-muur tot luis-in-de-pels? Met welke consequenties? Een debat over de haat-liefde verhouding tussen journalistiek en activisme onder leiding van Nadia Moussaid, onder andere met Thomas Muntz, Ester Gould en Arend Hulshof.

- 12 mei 2019: Hilarious! Over het succes van Britse humor op de Nederlandse televisie. De Nederlandse televisiekijker is decennialang vermaakt met remakes van Britse comedyseries. Britse TV-kenner en mediajournalist Patrick Bremmers bespreekt samen met dramaturg Ger Apeldoorn, die veel van de series bewerkte voor de Nederlandse markt, de kracht van deze Britse formats en de invloed van Britse satire op Nederlandse komediemakers, cabaretiërs en andere humoristen.
- 17 mei 2019: Rondleiding satirische objecten (Museumkaart exclusive) Conservator Bas Agterberg geeft tekst en uitleg bij de 'satirische objecten' in de tentoonstelling Serieus Grappig. Bekijk onder andere de 'herindelingskaart' van Van Kooten en De Bie, het Buckler-flesje van Youp van 't Hek en het 'soundboard' van Arjen Lubach.
- 16 juni 2019: Emeritus hoogleraar Nederlandse Letterkunde Herman Pleij neemt je mee door de geschiedenis van satire. Pleij legt op zijn geheel eigen wijze, vol met humor, uit op welke manier spot en satire in literatuur, toneel, cabaret en andere culturele uitingen heeft bijgedragen aan veranderingen in het denken van mensen, in de politiek en maatschappij, en daarmee in onze nationale geschiedenis.
- 19 juni 2019: Rondleiding spotprenten (Museumkaart exclusive).
- 26 juni 2019: Boekpresentatie van het boek 'De krant – Een cultuurgeschiedenis', onder redactie van Huub Wijfjes en Frank

De 'herindelingskaart' van Van Kooten en De Bie

Harbers. Over 400 jaar krant in Nederland. Begeleid door een talkshow over de krant in heden en toekomst, onder leiding van Eva Hulscher (journalist RTV Noord), met Erik Wijnholds (hoofdredacteur Dagblad van het Noorden), Rennie Rijpma (adjunct-hoofdredacteur digitaal Algemeen Dagblad), Marcella Bredeveld (adjunct-hoofdredacteur NRC Handelsblad en NRC Next) en Gert-Jaap Hoekman (hoofdredacteur Nu.nl).

- Gedurende het jaar hebben wij ook enkele activiteiten ontwikkeld voor het mediawijzer maken van senioren: 'Wijs met media voor plussers': waarin wij het leerden kritisch en doelmatig met media om te gaan en ook welke mooie kansen het internet kan bieden. Tijdens dit arrangement gaan wij met hen in gesprek over nieuwe technologieën, de betekenis van nepnieuws en het online delen van persoonlijke informatie.

Voor kinderen

- 16 februari t/m 3 maart 2019. Voorjaarsvakantie programmering Satire. Speel mee in een sketch, teken een karikatuur, maak een meme of volg een van de superworkshops van een échte satiricus. Leer nóg betere grappen te maken van cabaretiër Klaas van der Eerden, illustrator Merel Barends en schrijver Nathan de Groot (De Speld).
- 17 maart en 24 maart 2019. Jeugdjournaaldagen. Het NOS Jeugdjournaal komt naar Beeld en Geluid! Jeugdjournaalverslaggevers Youssef Abij en Tamara Seur, Bart Tuinman en Malou Petter leren je tijdens een masterclass alle kneepjes van het vak. Maar je gaat ook zelf aan de slag: net als een echte journalist ga je nieuws selecteren, researchen, interviewen en presenteren. Als je alles hebt gedaan krijg je je eigen perskaart!
- 5 oktober 2019 tot en met 1 maart 2020 de KinderRadio Fabriek. Kinderen (8-12 jaar) leren niet alleen over de ontwikkeling van de radio, maar gaan er ook zelf mee aan de slag. Door te kijken, luisteren, doen én ervaren maken ze kennis met wat radio is en wat er allemaal bij komt kijken om het te maken. In de KinderRadioFabriek leer je samen met je (groot)ouders over de ontwikkeling en de rol van radio, wat er bij

radiomaken komt kijken en ontdek je of jij de skills bezit om een heuse radiomaker te worden!

EDUCATIE

Op 4 juni 2019 organiseerden wij de voor leerkrachten uit het PO en VO de docententraining 'Wij-Zij: Polariseren in de klas'. Of het nu gaat om de zwartepietendiscussie of een leerling die gepest wordt via Whatsapp, het gesprek van de dag gaat steeds vaker over extremen en tegenstellingen. In deze docententraining leerden we docenten hoe ze hier het best mee omgaan in de klas en welke positie zij zelf kiezen in dit gesprek. Twee groepen met een andere mening of visie op de werkelijkheid worden lijnrecht tegenover elkaar gezet. In de media worden deze tegenstellingen vaak uitvergroot en lijkt er weinig ruimte voor nuance. Hoe leer je deze mechanismen in de media te doorzien? En hoe leer je je leerlingen om beter te luisteren, vragen te stellen en welke positie kies je zelf in dit gesprek?

DAG VAN DE PERSVRIJHEID, FESTIVAL VAN HET VRIJE WOORD: 8 MEI 2019

Het Festival van het Vrije woord 2019 stond dit jaar in het teken van online intimidatie en bedreiging van journalisten. Hoeveel komt het voor en hoe beïnvloeden bedreigingen de werkwijze en de inhoud van de journalistiek? Een divers programma met de Persvrijheidslezing door journalist Sheila Sitalsing, een presentatie van onderzoek onder de beroepsgroep door Marjolein Odekerken, workshops en een panel met journalisten die op verschillende manieren te maken hebben gehad met intimidatie.

COLLECTIEBEHEER EN BEHOUD PERSERFGOED

Met de fusie van het Persmuseum en Beeld en Geluid, is de Perscollectie eigendom geworden van Beeld en Geluid. Net als voor de fusie, wordt het grootste deel van de Perscollectie opgeslagen en beheerd door het IISG, in opdracht van Beeld en Geluid, contractueel vastgelegd in een periodieke beheerovereenkomst.

Workshop televisiemaken

In het nieuwe collectiebeleidsplan van Beeld en Geluid is de ontwikkeling van de Perscollectie opgenomen. Vanaf 2020 zal onze missie om de geschreven pers en het vrije woord onder de aandacht te brengen deels worden belegd bij Beeld en Geluid Den Haag (voormalig Museum voor Communicatie in Den Haag), een nieuwe organisatie waarmee ons instituut sinds 2019 een intensieve samenwerking is aangegaan.

In 2019 is de perscollectie van Beeld en Geluid met verschillende nieuwe collecties verrijkt en exposeerden we diverse stukken in onze eigen exposities en extern. De media besteedden verschillende malen aandacht aan belangrijke onderdelen van onze collectie. Daarnaast verzorgden we in 2019 tientallen bruiklenen. Voor een specificatie hiervan verwijzen we naar die delen van het activiteitenverslag die de perscollectie behandelen.

TOEPASSING VAN DE CODES

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Het bestuur en toezichthouders van Beeld en Geluid onderschrijven de Governance Code Cultuur. De organisatie is transparant over zijn besturingsmodel en bijbehorende verantwoordelijkheden; hierover maken wij melding op onze website en leggen we verantwoording af in het jaarverslag. Kritische reflectie tussen bestuur en toezichthouders bewerkstelligen wij door jaarlijks een zelfevaluatie uit te voeren. Om zijn toezichthoudende rol op professionele wijze uit te kunnen blijven voeren formuleerde de Raad de wens tot het aanvullen van hun kennis op het gebied van governance en financieel toezicht houden.

Begin 2019 is een nieuw profiel van de Raad vastgesteld en zijn de statuten van de stichting gewijzigd ten behoeve van de borging van de onafhankelijkheid van de Raad van Toezicht. Dit nieuwe profiel omschrijft algemene competenties alsook 9 specifiekere competenties die de deskundigheid en onafhankelijkheid van de Raad waarborgen. Conform dit profiel is in 2019 een nieuw lid geworven met het profiel 'financieel toezicht' en is een start gemaakt met de wervingsprocedure voor een lid met het profiel 'juridische kennis'. De Raad onderschrijft het belang van diversiteit in zijn samenstelling en heeft daar ook het afgelopen jaar aandacht aan besteed in het kader van de wervingsprocessen.

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIVITEIT

Er is een werkgroep ingericht die zich specifiek bezighoudt met de beleidsontwikkeling en promotie rondom diversiteit en inclusiviteit. Begin 2019 heeft de werkgroep voor een deel van het personeel een workshop georganiseerd over 'Onbewuste vooroordelen'.

De werkgroep heeft bovendien deelgenomen aan diverse kennisevenementen om ervaringen te delen en op te halen om deze te kunnen toepassen op onze organisatie.

In het kader van het in het afgelopen najaar gepubliceerde Collectiebeidsplan heeft Beeld en Geluid bijzondere aandacht besteed aan diversiteit binnen onze collectievorming zodat onze schatkamer herkenbaar en relevant is voor alle Nederlanders, met hun verschillen in herkomst, cultuur, leefstijl, voorkeuren, (lichamelijke) capaciteiten, gender en geaardheid.

In 2019 werden er verdere stappen gezet om een breder bereik in doelgroepen te verbreden en om hen aan ons te verbinden. In de programmering is er aandacht besteed aan het thema diversiteit, waaronder in onze communicatie uitingen tijdens de Dutch Media Week en organiseerden we in juni 2019 een LHBTI+ dat waarbij we terugblikken op meer dan vijftig jaar lesbiennes, homo's, bi's en transgenders op radio, TV en online. Op deze dag nodigen we makers en publiek uit om elkaar te ontmoeten en te praten over de geschiedenis, het heden en de toekomst van LHBTI+ representatie.

FAIR PRACTICE CODE

Het onderschrijven van de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie onderschrijft Beeld en Geluid ook de Fair Practice Code en streven wij naar een gezonde culturele sector en een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk.

RISICOMANAGEMENT

Risicomanagement is essentieel voor een beheerste en integere bedrijfsvoering en als belangrijk fundament in besluitvormingsprocessen. Beeld en Geluid heeft risicomanagement op een gestructureerde wijze in haar besluitvorming en processen geïmplementeerd. In de visie van Beeld en Geluid creëert risicomanagement waarde en levert deze waarde een organisatie die haar doelstellingen hierdoor met een grote mate van voorspelbaarheid kan realiseren. Risicomanagement is een onmiskenbare schakel voor doelmatigheid en rechtmatigheid vraagstukken.

Onderdeel van het risicobeleid is dat er steeds zorgvuldig wordt afgewogen welke strategische en operationele risico's de organisatie loopt, welke beheersmaatregelen daartegenover staan en hoe we grip kunnen houden op de effectiviteit van deze maatregelen. Deze plan-do-check-act cyclus van risicomanagement is belegd bij de risico-eigenaren binnen het management. Om dit proces goed te faciliteren is Beeld en Geluid bijgestaan door een extern deskundige.

Binnen Beeld en Geluid is gekozen om het risicomanagement volgens een gestructureerd denk- en werkproces in te richten langs de bekende raamwerken als COSO, RAVC en DRAMBORA. Deze raamwerken geven een goede houvast en handvatten om het risicomanagement te concretiseren en te operationaliseren.

In de volgende paragrafen zijn de belangrijkste risico's beschreven.

STRATEGISCHE RISICO'S

De bredere ontwikkelingen binnen de media, waaronder teruglopende reclame-inkomsten en technologische en online innovaties, vereisen de nodige aandacht van de publieke media-instellingen. Afgeleide taken die Beeld en Geluid voor de omroepen uitvoert kunnen daar invloed van ondervinden. In de productie en het bereik van de publieke omroep staan de lineaire radio- en televisie-uitzendingen nog steeds centraal. Het aandeel uitgesteld en on-demand kijken neemt echter snel toe. De omroepen worden steeds actiever in het aanbieden van online platforms, content en programmering. In tegenstelling tot het lineaire radio- en televisiemateriaal van de NPO, stroomt dit type content niet automatisch (volgens de bestaande infrastructuur en overeenkomsten) in het Beeld en Geluid archief. Dit archief verliest daarmee potentieel aan reikwijdte en zeggingskracht: bij ongewijzigde afspraken zal een steeds groter wordend deel van de NPO-productie niet meer bij het media-archief worden bewaard en van daaruit beschikbaar kunnen worden gesteld voor onderzoek, hergebruik en programmering. Eenzelfde risico betreft ook de media die op regionaal en lokaal niveau worden geproduceerd, alsook de commerciële omroepproducties. Beeld en Geluid zal zich de komende jaren extra inzetten om ook deze media te kunnen borgen voor raadpleging en gebruik door toekomstige generaties.

Voor de uitbreiding van de taken van Beeld en Geluid op het gebied van audiovisuele archivering en duurzame digitale bewaring voor andere sectoren dan de landelijke publieke media, kan een wijziging van de (wettelijke) positie van Beeld en Geluid noodzakelijk of wenselijk zijn. Beeld en Geluid verkent op dit moment de mogelijkheden hiertoe, evenals de eventuele gevolgen voor de fiscale positie en extra administratieve lasten.

Beeld en Geluid is voor zijn rol als knooppunt binnen de Nationale Strategie voor Digitaal Erfgoed in steeds grotere mate, direct en indirect, afhankelijk van de cultuurbegroting van het ministerie van OCW. Het subsidiekader voor de periode 2022-2026 wordt op dit moment uitgewerkt en Beeld en Geluid is goed aangesloten bij de voorbereiding.

Naar aanleiding van de realisatie van de fusie met het Persmuseum wordt sinds 2017 een aantal nieuwe taken van Beeld en Geluid uit de Culturele basisinfrastructuur (BIS) en de middelen bestemd voor het beheer van de rijkscollectie gesubsidieerd. Het is het voornemen van het ministerie van OCW deze middelen uiterlijk aan het einde van de subsidieperiode per 2020 structureel aan het budget van Beeld en Geluid onder de Mediabegroting te voegen, waarmee deze activiteiten integraal kunnen worden uitgevoerd en verantwoord.

OPERATIONELE RISICO'S

De interne beheersing bij Beeld en Geluid is op orde en er zijn voldoende interne controlemaatregelen ter voorkoming van ongewenste handelingen. Daarnaast heeft Beeld en Geluid een start gemaakt met de invoering van Rolling Forecasting. Dit dient met name om de interne sturing te verbeteren en de organisatie in staat te stellen flexibeler in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De jaarlijkse cyclus rond begroting en financieel jaarverslag zal hierdoor niet wijzigen.

De organisatie heeft door het verder opleiden van medewerkers en het aantrekken van nieuwe en/of ontbrekende specialisaties het niveau van haar mensen verder opgevoerd. Het personeelsbestand en de samenstelling daarvan bij het instituut is kwalitatief goed voorbereid op de ontwikkelingen in de komende jaren en grote wijzigingen zijn hierin niet te verwachten.

Beeld en Geluid voert het beheer van het digitale archief zelf uit en loopt daardoor ook zelf de hiermee samenhangende risico's, zoals bijvoorbeeld storingen die van invloed kunnen zijn op het niveau van de dienstverlening.

Ten slotte berusten de intellectuele eigendomsrechten van het grootste deel van de archiefcollectie van Beeld en Geluid bij derden. Dit materiaal mag meestal slechts onder voorwaarden door Beeld en Geluid worden gebruikt of aan anderen ter beschikking worden gesteld. Deze voorwaarden zijn soms vooraf bepaald maar worden ook vaak ad hoc afgesproken. Beeld en Geluid heeft de verplichting deze rechten te respecteren. Mede door de veelheid aan verschillende afspraken en de zorgvuldigheid waarmee Beeld en Geluid de aan hem toevertrouwde collecties beheert, neemt Beeld en Geluid adequate maatregelen om deze belangrijke rechtenbeheerstaak te bewaken.

FINANCIËLE RISICO'S

Beeld en Geluid zal met ingang van 1 april 2020 een negatieve rente van 0,5% moeten gaan betalen over een groot deel van haar liquiditeiten. Op dit moment is het moeilijk in te schatten of deze rentevergoeding nog verder oploopt of dat begin volgend jaar de Europese bank weer langzaam toe gaat werken naar een positieve rente. Eén en ander zal ook samenhangen met economische ontwikkelingen binnen de EU.

Beeld en Geluid heeft nog steeds een ruime liquiditeitspositie en heeft daarom last van de huidige renteontwikkelingen omdat de waardedaling van de liquiditeiten niet gecompenseerd wordt met een rentevergoeding. Een deel van deze liquiditeit zal in de toekomst aangewend moeten worden voor het aflossen van het vreemde vermogen. Dit betreft een nominale verplichting waarop inflatie geen invloed heeft en derhalve wordt er geen risico gelopen ten aanzien van de toekomstige aflossingsverplichting.

Conform de eisen die het ministerie stelt aan de begroting houdt Beeld en Geluid in haar begroting geen rekening met eventuele prijsstijging van lasten en baten. In de loop van het begrotingsjaar kent het ministerie het accres toe. Hierdoor loopt Beeld en Geluid het risico dat de kostenstijging hoger wordt dan het accres zonder dat er al maatregelen ter compensatie in de begroting zijn opgenomen. Het is niet de verwachting dat het hier om grote financiële risico's zal gaan en dat er in de tweede helft van 2020 nog ingrijpende maatregelen genomen moeten worden om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen.

Momenteel werkt Beeld en Geluid aan een vergaande vernieuwing van het museum. De ambities zijn hoog en de daarmee gepaard gaande kosten ook. Inmiddels bestaat er een goed zicht op de totale kosten van de vernieuwing, mede omdat het voorlopig ontwerp gereed is. Beeld en Geluid beschikt voor voldoende financiële ruimte om de belangrijkste vernieuwingsambities te realiseren, maar hoopt met inzet van additionele financiering, waaronder bijdragen van fondsen, bedrijven, particulieren en anderen, al haar ambities te kunnen realiseren. Het risico dat kosten alsnog hoger gaan uitvallen is beperkt en vormt geen risico voor de exploitatie ruimte van Beeld en Geluid. Ook met tegenvallende bijdragen uit additionele financiering is al rekening gehouden.

COMPLIANCE RISICO'S

Beeld en Geluid houdt rekening met de geldende compliance eisen vanuit wet- en regelgeving. Dit is o.a. op het terrein van privacy, subsidie, overheden en toezichthouders. Binnen de organisatie zijn er verschillende personen die betrokken bij het proces zodat er geen onnodige risico's genomen worden.

TENTOONSTELLING SERIEUS GRAPPIG

OPEN STUDIO DAGEN

Open Studio Dagen tijdens de Dutch Media Week

JAAARREKENING 2019

BEELD EN GELUID

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Na verdeling resultaat

(in euro's)	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
Immateriële vast activa		
Software	2.873.585	2.260.847
IVA in ontwikkeling	987.688	612.400
	3.861.273	2.873.247
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	28.583.077	29.766.886
Inventaris en apparatuur	4.547.818	5.472.328
MVA in ontwikkeling	1.321.691	462.496
	34.452.586	35.701.710
Totaal vaste activa	38.313.859	38.574.957
Totaal vlottende activa	34.439.031	33.236.939
Totaal activa	72.752.890	71.811.896
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	516.137	510.813
Bestemmingsreserves	8.920.152	9.701.250
	9.436.289	10.212.063
Langlopende schulden	49.843.153	50.723.665
Kortlopende schulden	13.473.448	10.876.168
Totaal passiva	72.752.890	71.811.896

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

<i>(in euro's)</i>	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2020</i>
Baten				
Inkomsten dienstverlening	1.067.268	870.400	1.325.871	1.019.856
Inkomsten Experience	2.645.916	2.683.697	2.719.730	2.494.390
Sponsorinkomsten	480.731	799.000	539.437	700.000
Overige inkomsten	44.161	50.000	77.617	43.000
Totale opbrengsten	4.238.076	4.403.097	4.662.655	4.257.246
Structurele subsidie OCW	23.545.941	22.885.408	22.885.408	23.545.939
Subsidie culturele basisinfrastructuur	220.496	209.209	214.324	220.494
Subsidie Erfgoedwet	109.136	103.549	106.080	109.134
Subsidies additioneel gefinancierde activiteiten	4.947.444	3.259.307	3.700.632	5.072.698
Overige subsidies en bijdragen	790.609	–	282.673	240.000
Totale subsidies/bijdragen	29.613.626	26.457.473	27.189.117	29.188.265
Totaal baten	33.851.702	30.860.570	31.851.772	33.445.511
Lasten				
Beheerlasten personeel	2.587.828	1.458.561	1.618.948	2.894.950
Beheerlasten materieel	5.734.798	5.938.984	5.333.345	6.113.409
Opbrengst interne doorbelastingen	(141.545)	(150.000)	(145.872)	(160.000)
P1 Totale beheerlasten	8.181.081	7.247.545	6.806.421	8.848.359
Personele lasten structureel gefinancierde activiteiten	12.860.212	11.826.441	11.573.070	12.255.448
Materiële lasten structureel gefinancierde activiteiten	10.499.189	9.925.587	9.820.306	10.876.090
Interne doorbelastingen	141.545	150.000	145.872	160.000
P2 Totale lasten structureel gefinancierde activiteiten	23.500.946	21.902.028	21.539.248	23.291.538
Totaal lasten	31.682.027	29.149.573	28.345.669	32.139.897
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.169.675	1.710.997	3.506.103	1.305.614
P1 Rentebaten	7.013	–	7.061	–
P1 Rentelasten	(2.952.462)	(2.952.117)	(3.002.300)	(2.900.870)
Exploitatieresultaat	(775.774)	(1.241.120)	510.864	(1.595.256)
Mutatie bestemmingsreserves	781.098	1.241.120	(509.486)	1.595.256
Netto resultaat	5.324	–	1.378	–

CATEGORIALE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(in euro's)	Totaal beheerlasten	Structureel gefinancierde activiteiten	Totaal Beeld en Geluid
BATEN			
Inkomsten dienstverlening	–	1.067.268	1.067.268
Inkomsten Experience	169.601	2.476.315	2.645.916
Sponsorinkomsten	–	480.731	480.731
Overige inkomsten	44.161	–	44.161
Totale opbrengsten	213.762	4.024.314	4.238.076
Structurele subsidie OCW	10.611.217	12.934.724	23.545.941
Subsidie culturele basisinfrastructuur	–	220.496	220.496
Subsidie Erfgoedwet	–	109.136	109.136
Subsidies additioneel gefinancierde activiteiten	–	4.947.444	4.947.444
Overige subsidies en bijdragen	–	790.609	790.609
Totale subsidies/bijdragen	10.611.217	19.002.409	29.613.626
Totaal baten	10.824.979	23.026.723	33.851.702
Lasten	P1	P2	
Personeelslasten	2.587.828	12.860.212	15.448.040
Indirecte personeelslasten	279.521	596.699	876.220
Huisvestingslasten	1.987.131	83.378	2.070.509
Afschrijvingslasten	2.267.673	1.300.344	3.568.017
Dotaties	16.893	–	16.893
Uitbestedingen	340.458	4.752.246	5.092.704
Kantoorkosten	221.262	70.872	292.134
Materialen en verbruiksgoederen	31.991	1.203.066	1.235.057
Onderhoudskosten	69.651	1.447.562	1.517.213
Marketing en publiciteit	185.427	692.190	877.617
Bestuurs- en organisatiekosten	334.791	352.832	687.623
Interne doorbelastingen	(141.545)	141.545	–
Totaal lasten	8.181.081	23.500.946	31.682.027
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.643.898	(474.223)	2.169.675
Rentebaten	7.013	–	7.013
Rentelasten	(2.952.462)	–	(2.952.462)
Exploitatieresultaat	(301.551)	(474.223)	(775.774)

(in euro's)	Directie en staf	Huisvesting	Totaal beheer	Archief dienstverlening	Publieksdiensten	Onderwijs	Onderzoek en erfgoedinstellingen	Collecties en digitale opslag	Overige activiteit-lasten	Totaal activiteiten
Baten			P1							P2
Inkomsten dienstverlening	-	-	-	1.022.627	35.596	-	8.600	445	-	1.067.268
Inkomsten Experience	23.968	145.633	169.601	(60)	2.332.479	143.826	70	-	-	2.476.315
Sponsorinkomsten	-	-	-	-	480.731	-	-	-	-	480.731
Overige inkomsten	(4.787)	48.948	44.161	-	-	-	-	-	-	-
Totale opbrengsten	19.181	194.581	213.762	1.022.567	2.848.806	143.826	8.670	445	-	4.024.314
Structurele subsidie OCW	6.028.257	4.582.960	10.611.217	253.695	2.116.738	709.913	1.416.456	6.268.422	2.169.500	12.934.724
Subsidie culturele basisinfrastructuur	-	-	-	-	220.496	-	-	-	-	220.496
Subsidie Erfgoedwet	-	-	-	-	-	-	-	109.136	-	109.136
Subsidies additioneel gefinancierde activiteiten	-	-	-	26.224	280.058	1.126.100	3.515.062	-	-	4.947.444
Overige subsidies en bijdragen	-	-	-	79.149	122.263	94.842	481.693	12.362	300	790.609
Totale subsidies/bijdragen	6.028.257	4.582.960	10.611.217	359.068	2.739.555	1.930.855	5.413.211	6.389.920	2.169.800	19.002.409
Totaal baten	6.047.438	4.777.541	10.824.979	1.381.635	5.588.361	2.074.681	5.421.881	6.390.365	2.169.800	23.026.723
Lasten			P1							P2
Personeelslasten	2.208.132	379.696	2.587.828	918.232	3.496.765	942.033	1.937.693	3.668.521	1.896.968	12.860.212
Indirecte personeelslasten	277.746	1.775	279.521	71.914	119.021	65.793	136.974	20.495	182.502	596.699
Huisvestingslasten	4.586	1.982.545	1.987.131	1.619	72.259	329	133	770	8.268	83.378
Afschrijvingslasten	8.036	2.259.637	2.267.673	4.682	51.453	936	-	1.243.273	-	1.300.344
Dotaties	16.893	-	16.893	-	-	-	-	-	-	-
Uitbestedingen	328.545	11.913	340.458	223.910	905.286	643.793	2.881.109	79.270	18.878	4.752.246
Kantoorkosten	112.901	108.361	221.262	4.946	26.535	7.531	25.132	3.985	2.743	70.872
Materialen en verbruiksgoederen	24.498	7.493	31.991	39.368	859.378	126.561	105.755	71.518	486	1.203.066
Onderhoudskosten	65.016	4.635	69.651	18.313	51.754	16.003	78.195	1.274.131	9.166	1.447.562
Marketing en publiciteit	185.161	266	185.427	70.897	254.872	117.330	246.133	138	2.820	692.190
Bestuurs- en organisatiekosten	313.571	21.220	334.791	27.754	225.261	12.827	10.757	28.264	47.969	352.832
Interne doorbelastingen	(141.545)	-	(141.545)	-	-	141.545	-	-	-	141.545
Totaal lasten	3.403.540	4.777.541	8.181.081	1.381.635	6.062.584	2.074.681	5.421.881	6.390.365	2.169.800	23.500.946
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.643.898	-	2.643.898	-	(474.223)	-	-	-	-	(474.223)
Rentebaten	7.013	-	7.013	-	-	-	-	-	-	-
Rentelasten	(2.952.462)	-	(2.952.462)	-	-	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat	(301.551)	-	(301.551)	-	(474.223)	-	-	-	-	(474.223)

UITGANGSPUNTEN EN GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Deze jaarrekening betreft de enkelvoudige jaarrekening van Beeld en Geluid. Bij het opstellen hiervan is de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Organisaties zonder winststreven (RJ 640) toegepast. Daarnaast is zoveel mogelijk aansluiting gezocht met het binnen Beeld en Geluid gehanteerde interne rapportagemodel en het "Handboek instellingen verantwoording cultuursubsidies 2017 - 2020" van het ministerie van OCW.

BESTEDING BIS EN ERFGOEDWET SUBSIDIE

Het Persmuseum is met ingang van 1 januari 2017 samengevoegd met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Financieel en juridisch vormen deze twee organisaties één rechtspersoon en derhalve wordt er ook één jaarverslag opgesteld. Op verzoek van het ministerie heeft Beeld en Geluid in de bijlagen vooralsnog een apart overzicht opgenomen van de baten en lasten ten behoeve van de activiteiten in het kader van de Erfgoedwet subsidie. Op deze wijze kan het ministerie de ontwikkelingen van de activiteiten volgen waarvoor deze subsidie is toegekend.

Met ingang van 1 juli 2019 is Beeld en Geluid een samenwerking aangegaan met het voormalige Museum voor Communicatie in Den Haag. Beiden partijen stellen ieder een enkelvoudige jaarrekening op.

OORDELEN EN SCHATTINGEN

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening hanteert de leiding van Beeld en Geluid diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn, indien van toepassing, toegelicht bij behandeling van de betreffende rubriek.

BEKOSTIGING

De bekostiging van Beeld en Geluid vindt als volgt plaats:

- Jaarlijks verstrekt het ministerie van OCW-bekostiging op basis van een door het ministerie goedgekeurde begroting. Een eventueel overschot of te kort na mutatie bestemmingsreserves wordt aan het eigen vermogen toegevoegd dan wel onttrokken. De algemene reserve kan daarmee slechts ten goede komen aan activiteiten waarvoor de bekostiging is verstrekt.
- Een aantal activiteiten van Beeld en Geluid wordt op tijdelijke basis bekostigd door geoormerkte projectsubsidies. Deze subsidies worden toegekend door het ministerie, de Europese Commissie en andere instanties. Indien de subsidies nog niet zijn ontvangen maar er reële zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen, worden deze in de balans opgenomen alsnog te ontvangen gelden.
- Met ingang van 2017 ontvangt Beeld en Geluid subsidie in het kader van de Culturele Basisinfrastructuur en de Erfgoedwet subsidie voor de periode 2017 - 2020.
- Naast de structurele bekostiging en incidentele subsidies heeft Beeld en Geluid inkomsten uit omzet aan derden. Het eigen inkomstenpercentage¹ bedraagt voor 2019 42% (2018 37%).
- Indien een vergoeding nog niet is toegekend, maar redelijkerwijs verwacht mag worden dat de toekenning zal volgen, wordt de vergoeding in het resultaat van het lopende boekjaar verwerkt. Mochten er wijzigingen aangebracht worden in de vergoeding dan zullen deze in het resultaat van het volgende boekjaar verwerkt worden.

FISCALE POSITIE

Beeld en Geluid is BTW-plichtig voor zijn activiteiten. Er wordt per maand aangifte gedaan.

Met ingang van 2016 is de wet op de vennootschapsbelasting voor indirecte overheidsbedrijven ingevoerd. Om te beoordelen of deze regeling ook voor het instituut geldt, heeft Beeld en Geluid een externe deskundige gevraagd hier onderzoek naar te doen. Uit dit onderzoek is gebleken dat er geen VPB door Beeld en Geluid afgedragen behoeft te worden.

TRANSACTIES MET VERBODEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen. Tot 1 juli 2020 detachteert Beeld en Geluid Hilversum bij Beeld en Geluid Den Haag een algemeen directeur zonder daarvoor kosten in rekening te brengen. Dit doet Beeld en Geluid om te investeren in de samenwerking met Den Haag en ook te waarborgen dat de doelen en kernwaarden van Beeld en Geluid Hilversum ook bij Beeld en Geluid Den Haag over benomen worden. De marktwaarde van deze transactie bedraagt € 147.200.

(IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen over de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

(Im)materiële vaste activa met een aanschafprijs van minder dan € 2.500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Door het management is vastgesteld dat er geen indicaties zijn voor een duurzame waardevermindering van het gebouw.

(Im)materiële vaste activa die aangeschaft worden ten behoeve van een additioneel gefinancierd project worden direct ten laste van dat project gebracht indien het activum uitsluitend gebruikt wordt tijdens de looptijd van het project en deze looptijd korter is dan de gebruikelijke levensduur van het desbetreffende activum.

Ontvangen subsidie voor de aanschaf van een activum wordt direct in mindering gebracht op de aanschafwaarde indien de gebruiksduur van het activum gelijk is aan de resterende looptijd van de activiteit waarvoor de subsidie is toegekend. Het activum wordt geactiveerd voor de waarde, na aftrek van de subsidie. Op deze waarde vindt lineaire afschrijving plaats op basis van onderstaande percentages. Indien de gebruiksduur langer is dan de resterende looptijd van de activiteit wordt het activum geactiveerd tegen de volledig aanschafwaarde. Uit de hiervoor ontvangen subsidie wordt een bestemmingsreserve gevormd ter egalisatie van de toekomstige afschrijvingslasten.

Voor de afschrijvingen worden percentages gehanteerd die gebruikelijk zijn in de branche en zoveel mogelijk aansluiten bij de reële economische levensduur. Een activum waarvan voorzien kan worden dat de levensduur korter is dan de duur waaraan het voor dat activum geldend percentage is ontleend, wordt over de kortere termijn afgeschreven.

Gehanteerde percentages

Terreinen	0%
Gebouwen	2,5% per jaar
Verbouwingen	10 % per jaar
Installaties	10% per jaar / 6,67% per jaar
Machines	10% per jaar
Automatisering en software	33,3% (hardware) en 20%(software) per jaar
Apparatuur	20% per jaar
Tentoonstellingen	10% per jaar
Meubilair en overige inventaris	10% per jaar

Afschrijvingen vangen aan zodra het activum in gebruik is genomen.

VOORRADEN

Voorraden betreffen de voorraden van de museumwinkel en museumkaarten die Beeld en Geluid verkoopt. Deze voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere opbrengstwaarde.

DEBITEUREN

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van ouderdom van de vorderingen. Oude vorderingen waarbij zekerheid bestaat over de inbaarheid worden niet voorzien.

OVERIGE VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

ALGEMENE RESERVE

Deze wordt gevormd door toevoeging of onttrekking van het jaarlijkse resultaat na mutatie bestemmingsreserve.

BESTEMMINGSFONDSEN

Er worden geen bestemmingsfondsen BIS en Erfgoedwet gevormd. Dit is met het ministerie van OCW afgesproken omdat dit niet in verhouding zou staan met het totaal bedrag aan bekostiging en subsidies dat Beeld en Geluid ontvangt.

VOORZIENINGEN

Beeld en Geluid heeft in 2019 geen voorzieningen gevormd.

LANG-, EN KORTLOPENDE SCHULDEN

Lang-, en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

RESULTAATBEPALING

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, rekening houdend met de in het voorgaande vermelde waarderingsgrondslagen. Beeld en Geluid hanteert hierbij het voorzichtigheidsbeginsel¹.

TOEREKENING ORGANISATIEKOSTEN AAN PROJECTEN

Beeld en Geluid belast een deel van de kosten van de directie, bedrijfsvoering en ict (organisatiekosten) door aan de additioneel gefinancierde activiteiten². De doorbelasting vindt plaats tegen een standaardtarief van € 19,04 per uur³ voor de aan de projecten bestede personeelsuren met een maximum van € 30.648 per jaar per fte.

PENSIOENEN

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenregeling is in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrage omdat overeenkomstig RJ 271.310 is voldaan aan de voorwaarde dat:

- de stichting is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds
- de stichting geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de instelling waar de pensioenen zijn ondergebracht, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premies.

Bovenstaande betekent dat de verschuldigde pensioenbijdragen in de winst- en verliesrekening zijn verantwoord en dat nog te betalen bijdragen in de kortlopende schulden zijn verantwoord.

Beeld en Geluid heeft de pensioenen ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Eind 2019 kende het fonds een dekkingsgraad van 99,5% (2018: 106%).

¹ Opbrengsten worden pas genomen als ze gerealiseerd zijn, de levering heeft plaats gevonden en lasten worden genomen zodra hier een reële zekerheid voor bestaat.

² Uitgezonderd de door de Europese Commissie gesubsidieerde projecten.

³ Bij de berekening van het uurtarief is uitgegaan van 1600 werkbare uren per fte per jaar.

Zolang deze onder de 110% ligt worden de pensioenen niet geïndexeerd. Boven deze grens worden de pensioenen gedeeltelijk geïndexeerd en pas boven de 125% vindt er volledige indexering plaats. Is de actuele dekkingsgraad aan het eind van 2019 lager dan de kritische ondergrens van circa 93%, dan moet PNO Media de pensioenen in 2020 verlagen

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in de staat van herkomst en besteding der middelen bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Hilversum, 26 maart 2020

VERGELIJKENDE CIJFERS

In dit financieel jaarverslag zijn ter vergelijking de door het ministerie van OCW goedgekeurde begroting voor het jaar 2019 opgenomen en de door het ministerie goedgekeurde begroting voor het jaar 2020.

De begroting 2019 is opgesteld op basis van de organisatie-indeling zoals deze medio augustus 2019 bestond en conform de richtlijnen van het ministerie op basis van het prijspeil 2018. Dit leidt op enkele plaatsen in de verantwoording tot verschillen. Daar waar deze verschillen substantieel zijn worden deze verschillen toegelicht.

Tevens zijn de realisatiecijfers van 2018 in de verantwoording opgenomen. Het vergelijkt met deze cijfers geeft verschillen te zien die nauw samenhangen met de wijzigingen in de organisatievorm, deze worden verder niet nader toegelicht.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Het voor het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging topfunctionarissen

(in euro's)

Eppo van Nispen tot Sevenaer

Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-1 t/m 31-12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.676
Beloningen betaalbaar op termijn	13.506
Subtotaal	192.182

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000
--	---------

-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt
Bezoldiging	192.182

Gegevens 2018

Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-2 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.560
Beloningen betaalbaar op termijn	12.030
Subtotaal	154.590

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	173.250
--	---------

Bezoldiging	154.590
--------------------	----------------

Toezichthoudende topfunctionarissen (Raad van Toezicht)

(in euro's)	Guusje ter Horst	Onno Hoes	Julia Noordegraaf	Karin de Groot	Hedwig Saam	Mieke Pigeaud
Functie	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde benoeming in 2019	1-1 t/m 10-7	13-6 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	13-6 t/m 31-12

Bezoldiging

Beloning	4.002	3.669	4.680	4.680	5.436	2.945
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	15.307	16.025	19.400	19.400	19.400	10.683
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	–	–	–	–	–	–
Totale beloning	4.002	3.669	4.680	4.680	5.436	2.945

Gegevens 2018

Aanvang en einde benoeming in 2018	1-1 t/m 31-12	nvt	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-3 t/m 31-12	nvt
------------------------------------	---------------	-----	---------------	---------------	---------------	-----

Bezoldiging

Bezoldiging	7.200	nvt	3.600	3.600	2.400	nvt
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	28.350	–	18.900	18.900	15.750	–

De overige leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Deze leden zijn voor Beeld en Geluid; Shula Rijxman, Mark Minkman en Arendo Joustra (op eigen verzoek). Bert Huisjes heeft in 2019 geen vergoeding ontvangen en ontvangt deze in 2020 en deze zal opgenomen worden in de WNT verantwoording 2020.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Er zijn in 2019 geen uitkeringen aan topfunctionarissen verstrekt wegens beëindiging dienstverband.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

OVERIGE GEGEVENS

RESULTAATBESTEMMING

Resultaatbestemming

(in euro's)

Exploitatie resultaat	(775.774)
Af: Toevoeging egalisatie bestemmingsreserve	–
Toevoeging bestemmingsreserve vernieuwing Experience	(600.000)
Toevoeging Rolling Forecast Reserve	(190.000)
Bij: Vrijval uit egalisatie bestemmingsreserve	616.875
Vrijval uit bestemmingsreserve vernieuwing Experience	954.223
Mutatie algemene reserve	5.324

P3 Verloop bestemmingsreserves

(in euro's)

	Saldo 31-12-2018	Dotaties	Vrijval 2019	Overige mutaties	Saldo 31-12-2019
Egalisatie reserve	3.468.749	–	(616.875)	–	2.851.874
Vernieuwing Experience	5.962.500	600.000	(954.223)	–	5.608.277
Rolling Forecast Reserve	–	190.000	–	–	190.000
Overige bestemmingsreserve	270.000	–	–	–	270.000
	9.701.249	790.000	(1.571.098)	–	8.920.151

VERKLARING RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid keurt de jaarrekening 2019 goed en stemt in met de daarin opgenomen verwerking van het resultaat.

Onno Hoes (Voorzitter)

Julia Noordegraaf

Karin de Groot

Hedwig Saam

Bert Huisjes

Arendo Joustra

Mieke Pigeaud

Hilversum 26 maart 2020

CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid te Hilversum.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 BA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die onder meer bestaat uit:

- voorwoord;
- onze vernieuwingslijnen;
- dashboard;
- bericht van de raad van toezicht;
- het bestuursverslag;
- overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Regeling Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 30 maart 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.M. Huijbregts RA

BIJLAGEN

OVERZICHT ADDITIONEEL GEFINANCIERDE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

NDE

De erfgoedsector werkt in het Netwerk Digitaal Erfgoed samen om erfgoedcollecties zo goed mogelijk toegankelijk te maken en te houden. De doelstellingen zijn samengevat in drie sleutelwoorden: digitaal erfgoed zichtbaar, bruikbaar en houdbaar. Door collecties aan elkaar te koppelen, zorgen we tevens voor een grotere maatschappelijke meerwaarde van ons digitaal erfgoed en bieden we de gebruikers ervan een betere en rijkere ervaring. Deze visie is de leidraad voor het netwerk en is verwoord in de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Het Netwerk Digitaal Erfgoed is in 2014 ontstaan op initiatief en met steun van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Beeld en Geluid is een van de vijf landelijke knooppunten die met elkaar het NDE-bestuur vormen en daarmee een voortrekkersrol vervult. De andere instellingen zijn Koninklijke Bibliotheek, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en het Nationaal Archief.

MIGRATION IN THE ARTS AND SCIENCES

In the project 'Migration in the Arts and Sciences' wordt een thematische collectie bijeen gebracht over migratie van, naar en binnen Europa en zullen de effecten worden getoond die migratie heeft gehad in Europa op de kunst, wetenschap en geschiedenis.

Beeld en Geluid heeft in samenwerking met EUScreen partners audiovisuele collecties aangeleverd voor de thematische collectie die te vinden is via Europeana: <https://www.europeana.eu/portal/nl/collections/migration>. Tevens is er een video-blog geschreven over de Watersnoodramp waarbij av materiaal uit de Beeld en Geluid collectie is gebruikt. Deze blog is vervolgens geciteerd in de Engelstalige Wikipedia pagina over de Watersnoodramp.

CLARIAH

Het infrastructuurproject CLARIAH en Beeld en Geluid hebben april 2019 de Media Suite gelanceerd, de online omgeving die het mogelijk maakt om onderzoek uit te voeren met grootschalige multimediale erfgoedcollecties. Beeld en Geluid, Eye Filmmuseum, Data Archiving and Networked Services (DANS) en de Koninklijke Bibliotheek stellen grote delen van hun gedigitaliseerde collectie beschikbaar via deze omgeving. De bedoeling is dat meer instellingen zullen volgen. Dankzij de landelijke ICT-infrastructuur die in CLARIAH wordt gebouwd kunnen collecties ook online worden geraadpleegd, bijvoorbeeld via de Media Suite die media-collecties op één 'virtuele' plek samenbrengt. Onderzoekers kunnen putten uit een grote schat aan multimediale data bestaande uit onder meer radio, televisie, film, oral history, kranten, omroepgidsen, kijk- en luistercijfers, film posters en foto's. Hiermee wordt 'Big Erfgoed Data' in samenhang toegankelijk gemaakt voor onderzoek.

RETV

ReTV is een driejarig project gefinancierd door het Horizon 2020 research & innovation programma van de Europese Unie. In ReTV wordt onderzoek gedaan naar nieuwe oplossingen voor omroepen en hun content partners om hun materiaal te publiceren op meerdere mediakanalen (bijv. social media), aangepast aan het beoogde publiek. Het project levert een support systeem voor het publiceren van audiovisuele content. Dit zogenaamde Trans Vector Platform (TVP) helpt omroepen door diepgaande inzichten in het tv-publiek en hun interacties met videocontent te bieden.

COMERDA

Dit is een CATCH valorisatie project. De resultaten (tools/technische omgeving) uit het Comerda project worden beschikbaar gemaakt aan eindgebruikers in CLARIAH via de Media Suite voor onderzoekers. Het gaat hier specifiek om een integrale zoekomgeving voor alle Beeld en Geluid collecties, en specifiek het integreren van de omroepgidsen in de Media Suite.

AGORA

Dit is een CATCH valorisatie project. De resultaten (tools/technische omgeving) uit het Agora project worden beschikbaar gemaakt aan eindgebruikers in CLARIAH via de Media Suite voor onderzoekers. Het gaat hier specifiek om de integratie van het DIVE-XL platform die het mogelijk maakt om via linked open data door aangesloten collecties van Beeld en Geluid en Rijksmuseum te browsen.

EUROPEANA DSI 4

Europeana brengt digitaal erfgoed uit heel Europa samen en werkt aan nieuwe manieren om erfgoed te presenteren. Het initiatief wordt gefinancierd uit middelen van de EU. Beeld en Geluid is een van de kernpartners in het project DSI. We zijn onder meer verantwoordelijk voor het mobiliseren van de audiovisueel erfgoed community (via EUScreen) en het coördineren van Europeana Tech, de community die zich richt op het ontwikkelen van technische innovaties voor het annoteren, cureren en distribueren van digitaal erfgoed.

Multimedia Preservation RVO In dit project is samengewerkt met IDFA Doclab en MIT (USA). Beeld en Geluid heeft op basis van gesprekken met experts een White Paper geschreven over het preserven van interactieve media. Link: <http://publications.beeldengeluid.nl/pub/613> Het project wordt voortgezet in samenwerking met IDFA. Komende jaren wordt systematisch gewerkt aan het archiveren van interactieve documentaires die tijdens het festival vertoond worden.

OPEN ARCHIEF

Open Archief brengt makers en erfgoedinstellingen met elkaar in gesprek over het belang van creatief hergebruik van erfgoed en het beschikbaar stellen van online collecties. Makers worden uitgenodigd om te experimenteren met de mogelijkheden van digitale erfgoedcollecties op creatief, technisch en auteursrechtelijk gebied. De kennis over hergebruik die tijdens dit talentontwikkelingstraject wordt opgedaan, wordt gedeeld met makers en erfgoedprofessionals, onder andere via een blog waarop makers hun ervaringen delen en het creatieve proces zichtbaar maken, een symposium waar makers en erfgoedprofessionals in gesprek gaan over creatief hergebruik van erfgoedcollecties, en een publicatie met aanbevelingen over hergebruik, auteursrecht en duurzame opslag

FAIRVIEW

FAIRview genereert gepersonaliseerde videosamenvattingen van het nieuws en ontwikkelt meettechnieken om de kwaliteit van de video's en hun potentieel voor desinformatie te beoordelen.

KIND IN GESPREK MET MEDIA

In 'Kinderen in gesprek met media' wordt onderzocht hoe we op een verantwoorde manier kind-robot interactie kunnen vormgeven: niet alleen informeren op een manier die kinderen snappen en leuk vinden, maar ook met aandacht voor transparantie, privacy en bewustwording rond het gebruik van 'artificiële intelligentie'

TIME MACHINE

Time Machine bouwt een grootschalige simulator die tweeduizend jaar Europese geschiedenis in kaart brengt en kilometers aan archieven en grote collecties van musea transformeert in een digitaal informatiesysteem.

Time Machine is een programma dat onderzoeksteams en een groot aantal instellingen uit heel Europa samenbrengt. Het doel van dit consortium is om nieuwe technologieën te ontwikkelen voor het scannen, analyseren, benaderen, bewaren en communiceren van cultureel erfgoed op een enorme schaal. De hieruit voortkomende data vormt de basis voor de reconstructie van de historische evolutie van een groot deel van de Europese steden en de economische, culturele en migratienetwerken tussen deze stedelijke knooppunten.

EUROPEANA MEDIA

In Europeana Media wordt een Enhanced Unified Playout Service (EUPS) ontwikkeld die erfgoedinstellingen een kwalitatieve en gebruiksvriendelijke mediaspeler biedt voor het afspelen en hergebruiken van video en audio content.

Europeana Media wil met de EUPS de aantrekkelijkheid, zichtbaarheid en interactie met het Europese audiovisuele erfgoed

verbeteren en onderzoek en hergebruik ervan stimuleren. De EUPS zal daarom functionaliteiten bieden die onderzoekers, onderwijzers en andere gebruikers helpen om audiovisuele content van Europeana beter toegankelijk te maken voor (her)gebruik in hun eigen werk, zoals het citeren van videofragmenten, ondersteuning voor ondertiteling en het insluiten van media.

COMMON CULTURE

Europeana Common Culture heeft als doel de gedeelde infrastructuur van Europeana's nationale aggregatoren voor cultureel erfgoed te harmoniseren en verbeteren. Daarnaast wil het project de hoeveelheid en kwaliteit van de metadata vergroten.

Europeana Common Culture heeft tot doel een geharmoniseerde en gecoördineerde omgeving voor Europeana's nationale aggregatoren te ontwikkelen, samen te werken, middelen en technische middelen te delen en gemeenschappelijke aanbevelingen en normen overeen te komen. Bovendien zal het project de kwaliteit van inhoud en metadata verbeteren om de gebruikerstevredenheid te verhogen. Beeld en Geluid is betrokken bij het verbeteren van de kwaliteit van de data en metadata.

NETWERK MEDIAWIJSHEID

Netwerk Mediawijsheid is in 2008 als project opgericht op initiatief van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Bij het netwerk zijn meer dan 1000 organisaties, bedrijven, zelfstandig professionals en instellingen aangesloten, allen actief op het gebied van mediawijsheid. Denk aan ict-bedrijven, bibliotheken, culturele instellingen, mediacoaches, lesmateriaalontwikkelaars, uitgeverijen, onderzoeksinstituten, mediaproductanten en -platformen, onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnsorganisaties.

Netwerk Mediawijsheid wordt aangestuurd door 5 toonaangevende organisaties op het gebied van mediawijsheid: ECP | Platform voor de InformatieSamenleving, Human, Kennisnet, Koninklijke Bibliotheek en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid als penvoerder sinds 2015. Hun gezamenlijke missie: Nederland mediawijs. Binnen het Netwerk is Beeld en Geluid het nationaal clubhuis mediawijsheid. Als zodanig is het dé plek waar de aangesloten organisaties elkaar treffen op evenementen, expertmeetings en bijeenkomsten die in het teken staan van verbinden, versterken en inspireren.

MEDIASCHATKIST

In 2019 startten we het project De Mediaschatkist. Deze kist is bestemd voor basisscholen en zit vol met interactieve spellen en speelse lesopdrachten die zijn gebaseerd op de spellen die we nu al in het museum aanbieden. Voor de ontwikkeling van het Mediaschatkist-concept ontvingen we een subsidie van € 15.000 van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Evy Dushman, student interaction design aan TU Delft, heeft het mediagebruik en de mediawijsheid van 160 basisscholieren in haar afstudeerstage

nauwgezet onderzocht ten behoeve van de ontwikkeling van de Mediaschatkist.

In 2020 gaan we de Mediaschatkist verder ontwikkelen, onder meer met mobiele versies van interactieve elementen uit het nieuwe museum, om zo de ervaring uit het nieuwe museum naar scholen toe te brengen. Momenteel zijn we fondsen aan het verwerven voor de realisatie hiervan.